

EBA/GL/2021/16

16. prosince 2021

Obecné pokyny

k charakteristikám přístupu založeného na posouzení rizik v souvislosti s dohledem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a k postupu zohledňujícímu míru rizika při provádění dohledu podle čl. 48 odst. 10 směrnice (EU) 2015/849 (kterými se mění společné pokyny ESAs/2016/72)

Obecné pokyny k dohledu založenému na posouzení rizik

1. Povinnost dodržování obecných pokynů a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010.¹ V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 jsou příslušné orgány a finanční instituce povinny vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor Evropského orgánu pro bankovníctví (dále jen „orgán EBA“) na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem, a dále také, jak mají být unijní právní předpisy uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit a podle potřeby je začlenit do svých postupů (např. pozměněním svého právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v první řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. Podle čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do 06.06.2022 orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Nebude-li do tohoto termínu podáno žádné oznámení, bude mít orgán EBA za to, že se těmito doporučeními příslušné orgány neřídí. Oznámení by měla být zaslána prostřednictvím formuláře, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA s označením „EBA/GL/2021/16“. Oznámení by měly předkládat osoby řádně oprávněné jménem svého příslušného orgánu oznamovat, zda se těmito doporučeními řídí či nikoli. Jakoukoli změnu stavu dodržování obecných pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

5. Tyto obecné pokyny upřesňují v souladu s čl. 48 odst. 10 směrnice (EU) 2015/849² charakteristiky přístupu založeného na posouzení rizik v souvislosti s dohledem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu (AML/CFT) a opatření zohledňující míru rizika, která by měly příslušné orgány použít při provádění dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

Oblast působnosti

6. Příslušné orgány by měly tyto obecné pokyny uplatnit při navrhování, provádění, revizi a vylepšování vlastního modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

Určení

7. Tato doporučení jsou určena příslušným orgánům podle vymezení v čl. 4 odst. 2 bodu iii) nařízení (EU) č. 1093/2010.

Definice

8. Není-li stanoveno jinak, mají pojmy používané a definované ve směrnici (EU) 2015/849 v těchto obecných pokynech stejný význam. Kromě toho pro účely těchto obecných pokynů platí tyto definice:

Ad hoc kontrola	je přezkum, který byl vyvolán konkrétní událostí nebo rizikem praní peněz a financování terorismu.
Hodnocený subjekt	je úvěrová nebo finanční instituce nebo klastr v členění podle kritérií stanovených příslušnými orgány.
Hrozba	je potenciální újma způsobená pachateli trestných činů, teroristy nebo teroristickými skupinami a osobami, které jim pomáhají, prostřednictvím jejich minulých, současných a budoucích činností v oblasti praní peněz nebo financování terorismu.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

Inherentní riziko	odkazuje na míru rizika praní peněz a financování terorismu, které existuje v hodnoceném subjektu nebo sektoru před uplatněním zmírňujících opatření.
Inspekce na místě v plném rozsahu	je komplexní přezkum všech systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu zavedených hodnocenými subjekty nebo jejich liniemi podnikání, který probíhá v prostorách hodnoceného subjektu.
Klastr	je několik (dvě nebo více) úvěrových nebo finančních institucí v určitém sektoru, které mají podobné charakteristiky a jsou vystaveny stejné míře rizika praní peněz a financování terorismu.
Model dohledu založený na posouzení rizik	je celý soubor postupů, procesů a mechanismů, které příslušné orgány používají k vykonávání pravomoci dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu způsobem úměrným zjištěným rizikům praní peněz a financování terorismu.
Následná kontrolní inspekce	je přezkum, který slouží k posouzení, zda byly odstraněny nedostatky v rámci systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu hodnoceného subjektu, které byly zjištěny během předchozí inspekce nebo přezkumu.
Nástroje dohledu	jsou všechna opatření v oblasti dohledu, která mohou příslušné orgány přijmout k zajištění toho, aby hodnocené subjekty plnily své povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
Nově vznikající riziko	je riziko, které nebylo nikdy předtím identifikováno, nebo existující riziko, které se významně zvýšilo.
Přezkum na dálku	je komplexní přezkum zásad a postupů týkajících se boje proti praní peněz a financování terorismu hodnocených subjektů, který neprobíhá v prostorách hodnocených subjektů.
Přístup založený na posouzení rizik	je přístup, podle něhož příslušné orgány a hodnocené subjekty identifikují, posuzují a chápou rizika praní peněz a financování terorismu, kterým jsou hodnocené subjekty vystaveny, a podle něhož přijímají opatření v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu úměrná těmto rizikům.
Riziko praní peněz a financování terorismu	je pravděpodobnost, že dojde k praní peněz a financování terorismu, a dopad, jaký to bude mít.
Rizikové faktory související s rizikem praní peněz a financování terorismu	jsou proměnné, které jednotlivě nebo v kombinaci mohou zvyšovat či snižovat riziko praní peněz a financování terorismu.

Rizikový profil	je celková charakteristika rizika praní peněz a financování terorismu spojeného s hodnoceným subjektem nebo sektorem/subsektorem zahrnující druh a míru rizika.
Snížování rizik	je odmítnutí vstoupit do obchodních vztahů s jednotlivými zákazníky nebo kategoriemi zákazníků spojenými s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu nebo rozhodnutí tyto vztahy ukončit, nebo odmítnutí provádět transakce, s nimiž je spojeno vyšší riziko praní peněz a financování terorismu.
Tematická inspekce	je přezkum řady hodnocených subjektů, který se zaměřuje na jeden konkrétní aspekt nebo několik málo aspektů týkajících se systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu těchto hodnocených subjektů.
Žádosti týkající se boje proti praní peněz a financování terorismu	jsou pravidelné nebo ad hoc žádosti příslušných orgánů adresované hodnoceným subjektům o kvantitativní a/nebo kvalitativní údaje a informace týkající se klíčových ukazatelů rizika praní peněz a financování terorismu.
Zbytkové riziko	je míra rizika, která zůstává po uplatnění systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu za účelem řešení inherentního rizika.

3. Provádění

Datum použití

9. Tyto obecné pokyny se použijí tři měsíce po zveřejnění ve všech úředních jazycích EU [04.07.2022].

Zrušení

10. S účinností od data použití se zrušují následující obecné pokyny:

Společné obecné pokyny k charakteristikám přístupu založeného na posouzení rizik v souvislosti s dohledem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a k postupu zohledňujícímu míru rizika při provádění dohledu (ESAs/2016/72).

4. Obecné pokyny

4.1 Provádění modelu dohledu založeného na posouzení rizik

4.1.1 Obecné úvahy

11. Příslušné orgány by měly v rámci účinného modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu postupovat podle následujících kroků:
 - a) Krok 1 – identifikace rizikových faktorů souvisejících s rizikem praní peněz a financování terorismu;
 - b) Krok 2 – posouzení rizik;
 - c) Krok 3 – dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a
 - d) Krok 4 – monitorování a přezkum modelu založeného na posouzení rizik.
12. Příslušné orgány by měly vzít na vědomí, že dohled založený na posouzení rizik není jednorázová aktivita, nýbrž průběžný a cyklický proces.
13. Příslušné orgány by měly ve svém modelu dohledu založeného na posouzení rizik uplatňovat obecné úvahy uvedené v odstavcích 11 a 12 těchto pokynů.

4.1.2 Proporcionalita

14. Příslušné orgány by měly při výkonu dohledu nad hodnocenými subjekty pro účely boje proti praní peněz a financování terorismu postupovat přiměřeně. Rozsah požadovaných informací a četnost a intenzita dohledu a dialogu s hodnoceným subjektem by měly být úměrné zjištěnému riziku praní peněz a financování terorismu.
15. Příslušné orgány by měly vzít na vědomí, že velikost nebo systémová významnost hodnoceného subjektu nemusí být samy o sobě ukazatelem míry, v jaké je vystaven riziku praní peněz a financování terorismu; malé úvěrové nebo finanční instituce, které nejsou systémově významné, mohou přesto představovat vysoké riziko praní peněz a financování terorismu.

4.1.3 Hodnocené subjekty

16. Příslušné orgány by měly v rámci každého sektoru identifikovat úvěrové nebo finanční instituce, které sdílí dostatečné množství podobných charakteristik, aby bylo oprávněné je seskupit do jednoho klastru. Tyto sdílené charakteristiky by měly mimo jiné zahrnovat stejnou míru rizika, kterému jsou vystaveny, velikost, povahu podnikání, druh zákazníků, kterým poskytují služby, zeměpisnou oblast, ve které působí, nebo činnost a distribuční kanály. U úvěrových nebo finančních institucí sdružených do klastrů lze proces dohledu založeného na posouzení rizik provádět na kolektivní úrovni klastru, místo na úrovni jednotlivých úvěrových nebo finančních institucí v rámci klastru.

17. Za účelem identifikace úvěrových nebo finančních institucí, které mohou patřit do stejného klastru, by příslušné orgány měly vycházet z jejich modelu podnikání, posouzení rizik v daném sektoru, posouzení rizik jednotlivých úvěrových nebo finančních institucí, jakož i z dalších relevantních zdrojů informací, jak je uvedeno v odstavcích 30 a 31 těchto obecných pokynů, včetně informací, které získaly v rámci svých činností v oblasti dohledu.
18. Příslušné orgány by měly zvážit, zda budou s úvěrovými nebo finančními institucemi ve stejném sektoru, které jsou součástí stejné tuzemské finanční skupiny, zacházet jako s jedním „hodnoceným subjektem“.
19. Pokud příslušný orgán ví nebo se důvodně domnívá, že se riziko spojované s některou úvěrovou nebo finanční institucí v klastru významně liší od rizika spojovaného s ostatními úvěrovými nebo finančními institucemi v tomto klastru, měl by příslušnou úvěrovou nebo finanční instituci z klastru vyloučit a posuzovat ji buď individuálně, nebo v rámci jiného klastru tvořeného úvěrovými nebo finančními institucemi, které jsou vystaveny podobné míře rizika praní peněz a financování terorismu. Vyloučení z klastru by mělo mimo jiné proběhnout v případech, kdy je úvěrová nebo finanční instituce ve skutečném vlastnictví osob, jejichž bezúhonnost je zpochybněna z důvodu obav týkajících se oblasti praní peněz a financování terorismu, což se posuzuje v souladu se společnými obecnými pokyny orgánů ESMA a EBA „Způsobilst a bezúhonnost“,³ nebo protože rámec vnitřní kontroly úvěrové nebo finanční instituce je nedostatečný, což se posuzuje v souladu s obecnými pokyny EBA k vnitřnímu systému správy a řízení,⁴ což má dopad na hodnocení zbytkového rizika úvěrové nebo finanční instituce, nebo protože úvěrová nebo finanční instituce zavedla významné změny svých produktů nebo služeb nebo tyto změny mohla spojit se změnami v distribučních kanálech, zákaznické základně nebo různých zeměpisných oblastech, kde jsou služby nebo produkty poskytovány.

4.1.4 Spolupráce

20. Příslušné orgány by měly spolupracovat a vyměňovat si veškeré relevantní informace mezi sebou i s dalšími zúčastněnými stranami, včetně orgánů obezřetnostního dohledu, finančních zpravodajských jednotek, daňových orgánů, donucovacích orgánů, soudních orgánů a orgánů dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu třetích zemí, aby zajistily účinný dohled nad hodnocenými subjekty v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Veškeré relevantní informace by měly být vyměňovány neprodleně. Jestliže hodnocené subjekty vykonávají přeshraniční činnost, měla by se spolupráce rozšířit na příslušné orgány dalších členských států a případně i na příslušné orgány třetích zemí.
21. Za účelem účinné spolupráce a výměny informací by příslušné orgány měly uplatňovat veškerá opatření a nástroje v oblasti spolupráce a koordinace, které mají k dispozici, včetně těch, které byly příslušné orgány povinny zavést v souladu se směrnicí (EU) 2015/849. Příslušné orgány by měly zajistit spolehlivost a kontinuitu těchto opatření a nástrojů, aby se minimalizovalo riziko potenciálního informačního vakuu. Příslušné orgány by měly zejména vycházet ze společných

³ Společné obecné pokyny orgánů ESMA a EBA pro posuzování vhodnosti členů vedoucího orgánu a osob v klíčových funkcích podle směrnice 2013/36/EU a směrnice 2014/65/EU, [EBA/GL/2021/06](#).

⁴ Obecné pokyny orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení podle směrnice 2013/36/EU, [EBA/GL/2021/05](#).

pokynů evropských orgánů dohledu ke spolupráci a výměně informací pro účely směrnice (EU) 2015/849 mezi příslušnými orgány vykonávajícími dohled nad úvěrovými a finančními institucemi,⁵ pokynů orgánu EBA pro spolupráci a výměnu informací mezi orgány obezřetnostního dohledu, orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a finančními zpravodajskými jednotkami podle směrnice (EU) 2019/878⁶ a Mnohostranné dohody mezi Evropskou centrální bankou a vnitrostátními příslušnými orgány podle čl. 57a odst. 2 písm. b) směrnice (EU) 2015/849.⁷

22. Příslušné orgány by měly zvážit rozsah a cíl své spolupráce a výměny informací s ostatními zúčastněnými stranami, čímž může být určen nejúčinnější způsob této spolupráce, neboť za všech okolností nemusí být vhodný stejný přístup. To znamená, že může být nutná častější spolupráce a výměna informací s dalšími příslušnými orgány a orgány obezřetnostního dohledu, které se podílejí na dohledu nad stejným hodnoceným subjektem, než s finančními zpravodajskými jednotkami, daňovými orgány a donucovacími orgány.
23. Při spolupráci a výměně informací s dalšími zúčastněnými stranami, včetně donucovacích orgánů, daňových orgánů a dalších orgánů nebo agentur, by příslušné orgány měly postupovat v rozsahu, který umožňují vnitrostátní právní předpisy. Příslušné orgány by měly usilovat o výměnu informací s místními daňovými orgány o různých trestných činech a mechanismech v daňové oblasti, což by příslušnému orgánu pomohlo posoudit výsledná rizika praní peněz, kterým mohou být hodnocené subjekty nebo sektory vystaveny. Mohou si rovněž vyměňovat informace o možných preventivních opatřeních v této oblasti.

4.2 Krok 1 – identifikace rizikových faktorů a faktorů zmírňujících rizika

4.2.1 Obecné úvahy

24. Příslušné orgány by měly identifikovat a pochopit rizikové faktory, které ovlivňují vystavení každého sektoru a hodnoceného subjektu rizikům praní peněz a financování terorismu. Za tímto účelem by příslušné orgány měly využívat různé zdroje informací uvedené v pokynu 4.2.2 a také aktivně spolupracovat s daným sektorem a případně s dalšími příslušnými orgány, jak je uvedeno v obecných pokynech 4.1.4 a 4.4.9.

⁵ Společné obecné pokyny ke spolupráci a výměně informací pro účely směrnice (EU) 2015/849 mezi příslušnými orgány vykonávajícími dohled nad úvěrovými a finančními institucemi, „Obecné pokyny ke kolegiím pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu“, [JC 2019 81](#).

⁶ [Obecné pokyny orgánu EBA pro spolupráci a výměnu informací mezi orgány obezřetnostního dohledu, orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a finančními zpravodajskými jednotkami podle čl. 117 odst. 6 směrnice 2013/36/EU](#), prosinec 2021.

⁷ [Mnohostranná dohoda](#) mezi ECB a vnitrostátními příslušnými orgány podle čl. 57a odst. 2 písm. b) směrnice (EU) 2015/849.

25. Při identifikaci rizikových faktorů praní peněz a financování terorismu by příslušné orgány měly vycházet z pokynů orgánu EBA k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu týkajících se hloubkové kontroly klienta a faktorů, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu v souvislosti s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849.⁸
26. Jsou-li hodnocenými subjekty klastry, měly by příslušné orgány na základě faktorů uvedených v odstavcích 44 a 45 identifikovat relevantní faktory charakterizující klastr jako celek. Mělo by to příslušným orgánům umožnit odůvodnit rozhodnutí týkající se rizikového profilu, který klastru přidělí. Příslušné orgány by rovněž měly zohlednit výsledky předchozích opatření orgánů dohledu vztahujících se k hodnoceným subjektům, které jsou součástí klastru.
27. Pokud nad hodnoceným subjektem vykonává dohled více příslušných orgánů v rámci jednoho členského státu, měly by tyto příslušné orgány spolupracovat a vyměňovat si informace o tomto hodnoceném subjektu, aby dosáhly společného porozumění tomu, jakému riziku je vystaven.
28. Rozsah a druh informací, které příslušné orgány požadují za účelem identifikace rizikových faktorů a faktorů zmírňujících rizika, by měl být přiměřený povaze a velikosti obchodních činností hodnocených subjektů, pokud jsou známy. Mělo by se rovněž přihlížet k rizikovému profilu hodnocených subjektů stanovenému na základě případného předchozího posouzení rizik a k prostředí, ve kterém hodnocený subjekt působí, jako je povaha sektoru, do kterého hodnocený subjekt patří. Příslušné orgány by měly zvážit, že stanoví:
- a) jaké informace budou vždy vyžadovat v souvislosti s hodnocenými subjekty a že budou vyžadovat podobné informace pro srovnatelné hodnocené subjekty;
 - b) kde a jak budou tyto informace získávat a
 - c) druh informací, které povedou k rozsáhlejší a podrobnější žádosti o informace.

4.2.2 Zdroje informací

29. Příslušné orgány by v případě potřeby měly na základě informací z různých zdrojů identifikovat rizikové faktory, pokud jde o jednotlivé sektory, subsektory a hodnocené subjekty. Příslušné orgány by měly určit druh a počet těchto zdrojů s ohledem na míru rizika. Příslušné orgány by měly zajistit, aby měly přístup k vhodným zdrojům informací a v případě potřeby učinit opatření ke zlepšení dostupných zdrojů. Příslušné orgány by rovněž měly zajistit zavedení procesů a postupů pro sběr potřebných údajů.
30. Příslušné orgány by měly vždy zvážit následující zdroje informací:
- e) nadnárodní posuzování rizik prováděné Evropskou komisí zveřejněné v souladu s čl. 6

⁸ Obecné pokyny orgánu EBA k hloubkové kontrole klienta a faktorům, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi („obecné pokyny k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu“) podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

odst. 1 směrnice (EU) 2015/849;

- f) stanovisko orgánu EBA o riziku praní peněz a financování terorismu, které má dopad na finanční sektor Unie, zveřejněné v souladu s čl. 6 odst. 5 směrnice (EU) 2015/849;
- g) vnitrostátní posouzení rizik členského státu a dalších členských států podle čl. 7 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849;
- h) akty v přenesené pravomoci přijaté Evropskou komisí podle čl. 9 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849;
- i) národní a zahraniční vlády;
- j) výsledky posouzení rizik provedených orgánem EBA, jak je uvedeno v článku 9a nařízení (EU) č. 1093/2010;
- k) ostatní příslušné orgány;
- l) orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu ve třetích zemích;
- m) orgány dohledu odpovědné za dohled nad dodržováním obezřetnostních požadavků hodnocenými subjekty, včetně příslušných orgánů definovaných v čl. 4 odst. 2 bodě i) a viii) nařízení (EU) č. 1093/2010, čl. 4 odst. 2 bodě i) nařízení (EU) č. 1094/2010 a čl. 4 odst. 3 bodě i) nařízení (EU) č. 1095/2010;
- n) finanční zpravodajské jednotky;
- o) donucovací orgány, pokud to platné právní předpisy nevyklučují;
- p) daňové orgány, pokud to platné právní předpisy nevyklučují, a
- q) kolegia pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu zřízená v souladu se společnými obecnými pokyny evropských orgánů dohledu pro spolupráci a výměnu informací pro účely směrnice (EU) 2015/849 mezi příslušnými orgány vykonávajícími dohled nad úvěrovými a finančními institucemi (Obecné pokyny kolegií pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu)⁹, jsou-li zřízena.

31. Příslušné orgány by měly také zvážit následující další zdroje informací:

- a) centrální databáze orgánu EBA pro boj proti praní peněz a financování terorismu podle čl. 9a odst. 1 a 3 nařízení (EU) č. 1093/2010, pokud jsou informace zpřístupněny příslušnému orgánu;
- b) kolegia obezřetnostního dohledu zřízená v souladu s článkem 51 nebo 116 směrnice (EU) 2019/878 a s prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/99 ze dne 16. října 2015 o běžném fungování kolegií orgánů dohledu a s nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/98 ze dne 16. října 2015 o obecných podmínkách pro fungování kolegií orgánů dohledu, pokud jsou zřízena;

⁹ Společné obecné pokyny evropských orgánů dohledu pro spolupráci a výměnu informací pro účely směrnice (EU) 2015/849 mezi příslušnými orgány vykonávajícími dohled nad úvěrovými a finančními institucemi (JC 2019 81).

- c) odvětvové organizace, včetně informací shromážděných v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru, pokud jsou k dispozici, jako jsou typologie a informace o nově vznikajících rizicích;
- d) občanská společnost, například indexy vnímání korupce,
- e) mezinárodní nebo nadnárodní normalizační orgány, například vzájemná hodnocení režimů boje proti praní peněz a financování terorismu, režimů boje proti korupci a daňových režimů v jednotlivých zemích,
- f) informace z věrohodných a spolehlivých volně přístupných zdrojů, jako jsou zprávy v důvěryhodných novinách;
- g) důvěryhodné komerční organizace, například zprávy o rizicích a zpravodajské zprávy;
- h) zprávy související s whistleblowingem;
- i) informace od akademických institucí nebo
- j) zprávy externích auditorů týkající se hodnoceného subjektu, pokud jsou k dispozici.

4.2.3 Domácí rizikové faktory

32. Aby mohly příslušné orgány identifikovat rizikové faktory související s rizikem praní peněz a financování terorismu, které jsou spojeny s domácí činností hodnocených subjektů a v rámci sektorů, měly by mít odpovídající znalosti a povědomí o rizicích praní peněz a financování terorismu zjištěných na vnitrostátní úrovni a měly by jim odpovídajícím způsobem rozumět.
33. V této souvislosti a na základě zdrojů popsaných v odstavcích 30 a 31 by příslušné orgány měly mimo jiné znát:
- a) druh, typologie a rozsah praní peněz souvisejícího s predikativními trestnými činy, mimo jiné včetně trestných činů v daňové oblasti, páchanými v dané zemi;
 - b) rozsah praní výnosů z predikativních trestných činů, mimo jiné včetně trestných činů v daňové oblasti, páchaných v zahraničí;
 - c) druh, typologie a rozsah financování terorismu a rozsah a úroveň podpory teroristických činností a skupin v dané zemi;
 - d) relevantní typologie praní peněz a financování terorismu určené finanční zpravodajskou jednotkou a jinými veřejnými orgány nebo relevantními důvěryhodnými soukromými subjekty.

4.2.4 Zahraniční rizikové faktory

34. Jestliže hodnocený subjekt nebo sektor jako celek udržuje významné vazby s dalšími členskými státy nebo třetími zeměmi a hodnocený subjekt nebo sektor je tak vystaven rizikům praní peněz a financování terorismu souvisejícím s těmito dalšími zeměmi, měly by příslušné orgány tato rizika identifikovat. Významné vazby jsou vazby, kdy:

- a) hodnocený subjekt udržuje ve významné míře obchodní vztahy se zákazníky z jiných členských států nebo třetích zemí;
 - b) skutečný majitel zákazníka posuzovaného subjektu pochází z jiného členského státu nebo třetí země;
 - c) hodnocený subjekt provádí značný počet příležitostných transakcí s jinými členskými státy nebo třetími zeměmi;
 - d) hodnocený subjekt udržuje významné obchodní vztahy s protistranami usazenými v jiných členských státech nebo třetích zemích;
 - e) hodnocený subjekt je součástí finanční skupiny usazené v jiném členském státě nebo třetí zemi;
 - f) skuteční majitelé hodnoceného subjektu sídlí v jiném členském státě nebo třetí zemi;
 - g) řídicí orgán hodnoceného subjektu tvoří osoby z jiného členského státu nebo třetí země
a
 - h) hodnocený subjekt má jiné relevantní vazby na jiný členský stát nebo třetí zemi, které způsobují, že je vystaven riziku praní peněz a financování terorismu spojenému s touto zemí.
35. Příslušné orgány by měly učinit přiměřená opatření umožňující získat a udržovat aktuální odpovídající znalost rizik praní peněz a financování terorismu, která jsou spojená s těmito členskými státy nebo třetími zeměmi a která mohou ovlivnit činnost vykonávanou hodnocenými subjekty, získat dostačující informace o těchto rizicích a porozumět jim. Za tímto účelem by příslušné orgány měly identifikovat rizikové faktory v souladu s obecnými pokyny orgánu EBA k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu¹⁰ a s rizikovými faktory uvedenými v odstavcích 33 až 34 výše pro každý z dotyčných členských států či třetích zemí.
36. Při určování třetích zemí, které mají ve svých vnitrostátních režimech pro boj proti praní peněz a financování terorismu strategické nedostatky představující významnou hrozbu pro finanční systém Evropské unie, by příslušné orgány měly zohlednit akty v přenesené pravomoci přijaté Evropskou komisí podle čl. 9 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849 i veřejná prohlášení vydaná příslušnými mezinárodními normalizačními orgány, včetně Finančního akčního výboru (FATF), Výboru expertů Evropské rady pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu (MONEYVAL) nebo jiných regionálních orgánů typu FATF.

¹⁰ Obecné pokyny orgánu EBA k hloubkové kontrole klienta a faktorům, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi („obecné pokyny k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu“) podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

4.2.5 Sektorové rizikové faktory související s rizikem praní peněz a financování terorismu

37. Příslušné orgány by měly mít náležitě povědomí o rizikových faktorech, které se týkají všech sektorů, nad nimiž vykonávají dohled. Aby bylo možné identifikovat relevantní rizikové faktory v příslušných sektorech, měly by příslušné orgány nejprve vymezit sektory, nad nimiž vykonávají dohled. Pro získání informovaného pohledu na sektory by příslušné orgány měly vycházet z kategorií povinných osob uvedených ve směrnici (EU) 2015/849, kterými jsou úvěrové instituce, poskytovatelé úvěrů (jiných než úvěrové instituce, například spotřebitelských úvěrů, faktoringu, leasingu, hypotečních úvěrů a komerčních úvěrů), podniky v oblasti životního pojištění, zprostředkovatelé životního pojištění, instituce elektronických peněz, platební instituce, směnárny, investiční podniky a subjekty kolektivního investování.
38. V závislosti na velikosti sektoru a povaze hodnocených subjektů v jeho rámci by příslušné orgány měly zvážit další rozdělení sektorů do subsektorů. To může být nezbytné, pokud je sektor tvořen hodnocenými subjekty, které jsou velmi různorodé, protože podstatná část hodnocených subjektů má podobné rysy a modely podnikání, které je odlišují od zbytku sektoru. K podobným rysům patří mimo jiné druh nabízených produktů a služeb, používané distribuční kanály a druh zákazníků, kterým poskytují služby. Mezi subsektory mohou patřit poskytovatelé služeb převodu peněz, soukromé banky a makléřské společnosti, které představují subsektory platebních institucí, úvěrových institucí, resp. investičních podniků. Příslušné orgány by se měly pro získání informací o sektorech a subsektorech a jejich specifických rysech řídit hlavou II obecných pokynů orgánu EBA k rizikovým faktorům v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.¹¹
39. Příslušné orgány by měly vědět, jak jsou jednotlivé sektory a subsektory organizovány, a měly by znát rizika spojovaná se společnými rysy, jako je druh nabízených produktů a služeb, používané distribuční kanály a druh zákazníků, jimž jsou služby poskytovány. Příslušné orgány by měly svoji znalost rizikových faktorů v daných sektorech a subsektorech založit na:
- a) obecném pohledu založeném na všech relevantních informacích týkajících se hodnoceného subjektu v daném sektoru nebo subsektoru, jak je uvedeno v odstavcích 44 a 45 těchto obecných pokynů, aby bylo možné identifikovat společné rysy v rámci každého sektoru a subsektoru jako celku, a
 - b) relevantních informacích týkajících se sektorů a subsektorů, jak je uvedeno v odstavci 41 těchto obecných pokynů.

¹¹ Obecné pokyny orgánu EBA k hloubkové kontrole klienta a faktorům, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi („obecné pokyny k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu“) podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

4.2.6 Druh informací potřebných k identifikaci rizikových faktorů

a. Informace o sektorech

40. Příslušné orgány by měly shromáždit dostatečné, relevantní a spolehlivé informace ze zdrojů popsaných v odstavcích 30 a 31, aby získaly celkovou znalost inherentních rizikových faktorů a případně faktorů, které tato rizika v rámci sektorů a subsektorů zmírňují.
41. Aby příslušné orgány dobře porozuměly inherentním rizikovým faktorům v rámci sektorů a subsektorů, měly by získat informace, které by měly mimo jiné zahrnovat:
- c) informace o velikosti, rozsahu činností a složitosti sektoru v souhrnné podobě;
 - d) povahu modelů podnikání v rámci sektoru;
 - e) obecné informace o druhu produktů, služeb, zákazníků a distribučních kanálů používaných v rámci sektoru nebo subsektoru a jejich rizikových profilech, pokud jsou známy;
 - f) informace o současných a nově vznikajících rizicích spojených s daným sektorem nebo subsektorem na domácím i mezinárodním trhu, včetně informací, které mohou naznačovat, že daný sektor nebo subsektor může být vystaven zvýšenému riziku praní peněz a financování terorismu v důsledku postupů snižování rizik uplatňovaných jinými sektory na tyto sektory nebo subsektory;
 - g) informace o hlavních rizicích praní peněz a financování terorismu, která ovlivňují vnitřní trh;
 - h) dopad přeshraničních činností v rámci sektoru nebo subsektoru;
 - i) vystavení sektoru nebo subsektoru zranitelnosti, která vzniká v globálním kontextu;
 - j) zprávy o hrozbách, varování a typologie od finanční zpravodajské jednotky a případně dalších příslušných státních orgánů a
 - k) obecné pokyny zveřejněné jinými příslušnými orgány nebo mezinárodními normalizačními orgány.
42. Výše popsané informace mohou rovněž přispět k tomu, aby příslušné orgány vnímaly rizikové faktory na úrovni jednotlivých hodnocených subjektů a naopak.

b. Informace o hodnocených subjektech

43. Na základě posouzení rizik daného sektoru by příslušné orgány měly shromáždit dostatečné, relevantní a spolehlivé informace ze zdrojů popsaných v odstavcích 30 a 31, aby získaly celkovou znalost inherentních rizikových faktorů hodnocených subjektů a v možném rozsahu i znalost faktorů zbytkových rizik.
44. Aby bylo možné dobře porozumět faktorům inherentních rizik vztahujícím se na hodnocené subjekty, měly by příslušné orgány shromáždit informace z různých zdrojů, které zahrnují mimo jiné informace týkající se:

- a) vlastnické a podnikové struktury hodnocených subjektů, s přihlédnutím k tomu, zda je hodnoceným subjektem zahraniční nebo tuzemská úvěrová nebo finanční instituce, mateřská společnost, dceřiná společnost, pobočka nebo jiný druh podniku, a úroveň složitosti a transparentnosti organizace a struktury,
 - b) pověsti a bezúhonnosti vrcholového vedení, členů řídicího orgánu a kvalifikovaných akcionářů,
 - c) povahy a složitosti produktů a poskytovaných služeb a vykonávaných činností a prováděných transakcí,
 - d) používaných distribučních kanálů, včetně poskytování služeb skrze kanály bez osobní přítomnosti partnera a používání agentů a zprostředkovatelů,
 - e) druhů zákazníků, kterým hodnocený subjekt poskytuje služby, a míry rizika spojeného s těmito zákazníky, včetně zákazníků, kteří jsou politicky exponovanými osobami, a zákazníků, kteří jsou podle metodiky posouzení rizik hodnoceného subjektu vyhodnoceni jako osoby se zvýšeným rizikem praní peněz a financování terorismu;
 - f) zeměpisné oblasti obchodní činnosti, zejména v případě, že je vykonávána ve vysoce rizikových třetích zemích,¹² popřípadě země původu či usazení významné části zákazníků hodnoceného subjektu a zeměpisných vazeb jeho kvalifikovaných akcionářů nebo skutečných vlastníků;
 - g) povolení, licence nebo pasportizace poskytnuté hodnoceným subjektem.
45. Aby bylo možné náležitě porozumět zbytkovým rizikovým faktorům, kterým jsou hodnocené subjekty vystaveny, měly by příslušné orgány shromažďovat informace z různých zdrojů, což zahrnuje mimo jiné informace:
- a) o přiměřenosti zmírňujících opatření zavedených hodnoceným subjektem, a zejména informace:
 - i) týkající se přiměřenosti rámce pro řízení rizik, včetně řízení rizik praní peněz a financování terorismu;
 - ii) ze zpráv o funkci vnitřní kontroly, včetně vnitřního auditu, je-li to relevantní;
 - iii) týkající se obezřetnostních a obecných aspektů činnosti hodnoceného subjektu, jako je počet let působení, přiměřenost likvidity či kapitálová přiměřenost;
 - iv) o zjištěních z přezkumů provedených na dálku příslušným orgánem, jiným relevantním příslušným orgánem, orgány obezřetnostního dohledu nebo jiným relevantním orgánem dohledu, včetně orgánů pro boj proti praní peněz a financování terorismu ve třetích zemích.
 - b) o účinnosti zmírňujících opatření zavedených hodnoceným subjektem, zejména informace

¹² Obecné pokyny orgánu EBA k hloubkové kontrole klienta a faktorům, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi („obecné pokyny k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu“) podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

týkající se:

- i) kvality vnitřních mechanismů řídicího a kontrolního systému a struktur, včetně přiměřenosti a účinnosti funkce vnitřního auditu a funkce zajišťování souladu s předpisy, hierarchických vztahů, úrovně dodržování právních a regulačních požadavků v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a účinnosti zásad a postupů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, jsou-li tyto zásady a postupy již známy,
 - ii) převládající „korporátní kultury“, zejména pak „kultury dodržování předpisů“ a kultury transparentnosti a důvěry ve vztazích s příslušnými orgány,
 - iii) zjištění z předchozích dohledových inspekcí provedených příslušným orgánem, jiným relevantním příslušným orgánem, orgány obezřetnostního dohledu nebo jiným relevantním orgánem dohledu, včetně orgánů pro boj proti praní peněz a financování terorismu ve třetích zemích, což zahrnuje určité prvky a testování na místě;
 - iv) probíhající nebo uložená opatření v oblasti dohledu a sankce související s hodnoceným subjektem přijaté příslušným orgánem, orgány obezřetnostního dohledu nebo jiným relevantním orgánem dohledu, včetně orgánů ve třetích zemích;
 - v) informací získaných od finančních zpravodajských jednotek, jako jsou informace týkající se hlášení podezřelých transakcí.
46. Pokud se příslušné orgány domnívají, že informace shromážděné prostřednictvím zdrojů popsaných v odstavcích 30 a 31 nejsou k dispozici nebo jsou nedostatečné pro náležité porozumění rizikům spojeným s hodnoceným subjektem, měly by příslušné orgány zvážit shromažďování těchto informací přímo od hodnocených subjektů.
47. Pokud jsou informace pro individuální posouzení rizik shromažďovány přímo od hodnocených subjektů, měly by příslušné orgány zajistit, aby byl druh požadovaných informací určen příslušnými domácími, zahraničními a sektorovými rizikovými faktory, jak je uvedeno v těchto obecných pokynech, včetně nově vznikajících rizik.
48. Příslušné orgány by měly zvážit úpravu míry a četnosti informací požadovaných od hodnocených subjektů na základě míry rizika spojeného se sektorem nebo subsektorem, do kterého hodnocený subjekt patří. To znamená, že informace týkající se sektorů, které jsou vystaveny významnější míře rizik praní peněz a financování terorismu, mohou být shromažďovány častěji než informace týkající se sektorů s méně významnou mírou rizik. Při určování míry a četnosti žádostí o informace by příslušné orgány měly zohlednit:
- a) zda má příslušný orgán některé z požadovaných informací k dispozici z jiných zdrojů, včetně orgánů obezřetnostního dohledu, aby se snížila duplicita žádostí o informace;
 - b) účel, pro který budou informace použity. Pokud jsou informace požadovány za účelem informování příslušného orgánu, aby mohl provést posouzení rizik spojených s hodnoceným subjektem nebo sektorem, měl by příslušný orgán zvážit sladění frekvence žádostí o informace s frekvencí aktualizací posouzení rizik;

- c) zda došlo k významným změnám míry rizika praní peněz a financování terorismu spojeného s hodnoceným subjektem nebo sektorem, které by naznačovaly potřebu častějších žádostí o informace.

4.3 Krok 2 – Posouzení rizik

4.3.1 Obecné úvahy

49. Příslušné orgány by měly k rizikovým faktorům souvisejícím s rizikem praní peněz a financování terorismu, které identifikovaly v prvním kroku a které společně budou základem pro individuální posouzení rizik hodnocených subjektů a posouzení rizik v daném sektoru, přistupovat holisticky.
50. Při vypracovávání metodiky posuzování rizik by příslušné orgány měly zvážit, jak se vzájemně ovlivňují posouzení rizik v daném sektoru a individuální posouzení rizik. Posouzení rizik v daném sektoru poskytuje příslušným orgánům celkový pohled na rizika praní peněz a financování terorismu, kterým jsou hodnocené subjekty v určitém sektoru vystaveny, a na význam individuálních rizikových faktorů pro hodnocené subjekty v tomto sektoru. Prostřednictvím individuálních posouzení rizik by příslušné orgány měly být schopny posoudit dopad rizik v daném sektoru na každý hodnocený subjekt, a zároveň by měly tato posouzení rizik využít k případné aktualizaci a přezkumu svých posouzení rizik v daném sektoru, včetně identifikace nových rizikových faktorů, které jsou společné pro hodnocené subjekty v daném sektoru.

4.3.2 Posouzení rizik v daném sektoru nebo subsektoru

51. Příslušné orgány by měly náležitě porozumět rizikům praní peněz a financování terorismu, která se vyskytují v každém sektoru, nad nímž vykonávají dohled, což jim umožní stanovit priority v rámci činností v oblasti dohledu napříč sektory i v rámci nich a identifikovat rizika praní peněz a financování terorismu, která jsou pro daný sektor relevantní. Posouzení rizik v daném sektoru by mělo příslušným orgánům poskytnout základ pro individuální posouzení rizik hodnocených subjektů v daném sektoru, a to prostřednictvím rozvoje jejich porozumění inherentním rizikům v rámci sektoru, jimž jsou hodnocené subjekty vystaveny, aby příslušný orgán porozuměl, jaký rozsah pozornosti v oblasti dohledu je v daném sektoru zapotřebí. Příslušné orgány by měly rozhodnout, zda mají dostatečné a spolehlivé informace o kontrolách v daném sektoru, aby mohly provést posouzení zbytkového rizika. Pokud by tyto informace byly považovány za nedostatečné, měly by příslušné orgány zvážit použití příslušných nástrojů dohledu, které mají k dispozici, aby získaly dostatečné informace, jak je uvedeno v oddíle 4.4.4.
52. Příslušné orgány by měly zajistit, aby posouzení rizik v daném sektoru bylo dostatečně komplexní a umožňovalo orgánu dohledu získat holistický pohled na všechny relevantní rizikové faktory a na rozsah, v jakém ovlivňují hodnocené subjekty v jednotlivých sektorech.
53. Za účelem provedení posouzení rizik v daném sektoru by příslušné orgány měly nejprve vymezit sektory a případně subsektory, nad nimiž vykonávají dohled, jak je popsáno v odstavcích 38 a 39 výše.

54. Při provádění posouzení rizik daného sektoru jako celku, nebo případně subsektoru, by příslušné orgány měly provést posouzení sektorových rizikových faktorů zjištěných v souladu s krokem 1 modelu dohledu založeného na posouzení rizik. Příslušné orgány by měly při posuzování vycházet z informací shromážděných v souladu s oddílem 4.2.6.
55. V rámci tohoto procesu by příslušné orgány měly zvážit přidělení různých vah různým rizikovým faktorům, jak je popsáno v odstavcích 63 a 64 těchto obecných pokynů, aby se zohlednil stupeň dopadu, který mají různé hrozby praní peněz a financování terorismu na konkrétní sektor.

4.3.3 Individuální posouzení rizik

56. Příslušné orgány by měly získat komplexní porozumění inherentním rizikům a v rozsahu, v jakém mají přístup k dostatečně spolehlivým údajům o kvalitě kontrolních mechanismů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu hodnoceného subjektu, porozumění zbytkovým rizikům, kterým jsou hodnocené subjekty vystaveny. Za tímto účelem by měly provádět individuální posouzení rizik každého hodnoceného subjektu. Příslušné orgány by měly využít všechny relevantní zdroje ke shromáždění informací nezbytných pro individuální posouzení rizik, jak je popsáno v odstavcích 44 až 48 výše.
57. Aby příslušné orgány získaly komplexní porozumění rizikům spojeným s jednotlivými hodnocenými subjekty, měly by zavést a udržovat průběžný proces a metodiku pro posuzování a přezkoumávání rizik spojených s hodnocenými subjekty. Při vytváření svých procesů posuzování rizik by příslušné orgány měly:
- Vycházet z výsledku posouzení rizik v rámci sektoru nebo subsektoru, do kterého hodnocený subjekt patří. Prostřednictvím posouzení rizik daného sektoru nebo subsektoru již příslušný orgán v podstatě identifikuje hlavní inherentní rizika, kterým jsou jednotlivé hodnocené subjekty v rámci daného sektoru nebo subsektoru vystaveny.
 - Určit, jak budou posuzovat příslušné inherentní rizikové faktory identifikované v rámci kroku 1 modelu dohledu založeného na posouzení rizik, které ovlivňují hodnocený subjekt.
 - Shromáždit potřebné informace, které jim umožní porozumět, jakým rizikům je hodnocený subjekt vystaven z hlediska zákazníků, produktů a služeb, zeměpisných rizik a rizik distribučních kanálů. To znamená, že příslušné orgány by měly zvážit, zda jsou pro všechny hodnocené subjekty vyžadovány stejné informace. Pokud jsou informace shromažďovány od hodnocených subjektů, měly by příslušné orgány odkázat na oddíl „Zajištění kvality“ těchto obecných pokynů, kde jsou uvedena další ochranná opatření, která by měla být zavedena.
58. Pokud příslušné orgány na základě informací uvedených v odst. 45 písm. b) těchto obecných pokynů dostatečně a dostatečně spolehlivě porozuměly zmírňujícím opatřením zavedeným hodnocenými subjekty, měly by provést posouzení zbytkového rizika ve vztahu k těmto hodnoceným subjektům. Pokud však takové informace nejsou k dispozici, nejsou spolehlivé nebo nejsou dostatečně úplné, měly by příslušné orgány místo toho použít posouzení inherentního rizika ve vztahu k těmto hodnoceným subjektům.

59. Při posuzování zbytkových rizikových faktorů by příslušné orgány měly přijmout postupy nezbytné k posouzení toho, do jaké míry jsou systémy a kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, které hodnocený subjekt zavedl, odpovídající pro účinné zmírňování inherentních rizik, kterým je vystaven. V rámci toho by příslušné orgány měly posoudit alespoň:
- a) zda jsou zavedeny a uplatňovány systémy a kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu uvedené v čl. 8 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849. Tyto kontroly by měly být dostatečně komplexní a přiměřené rizikům praní peněz a financování terorismu;
 - b) zda jsou širší mechanismy řídicího a kontrolního systému a procesy řízení rizik, včetně celkové kultury řízení rizik, odpovídající a účinné.
60. Příslušné orgány by měly určit, jak do své práce na posouzení rizik zahrnou svůj odborný úsudek. Oddíl 4.4.4. v tomto ohledu stanoví, že příručka pro dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu by měla příslušným orgánům umožnit zajištění konzistentního uplatňování nástrojů dohledu a odborného úsudku.

4.3.4 Posouzení rizik praní peněz a financování terorismu na úrovni skupiny

61. Příslušné orgány, které jsou vedoucím orgánem dohledu v souladu se společnými pokyny evropských orgánů dohledu ke spolupráci a výměně informací pro účely směrnice (EU) 2015/849,¹³ by měly přijmout holistický pohled na rizika praní peněz a financování terorismu, kterým jsou vystaveny hodnocené subjekty, jež jsou součástí skupiny. To znamená, že tyto příslušné orgány by měly vypracovat rizikový profil hodnoceného subjektu, nad nímž vykonávají dohled, a to s přihlédnutím ke všem relevantním domácím a zahraničním rizikovým faktorům. Zvláštní pozornost by měly věnovat rizikům spojeným s přeshraničními činnostmi hodnoceného subjektu a obchodními aktivitami částí skupiny, jejímž je členem, v jiných jurisdikcích, které mohou mít vliv na celkový rizikový profil hodnoceného subjektu. Posouzení rizik by zejména mělo odrážet přinejmenším rizika vyplývající z vystavení hodnoceného subjektu vůči zemím:
- a) které byly v souladu s čl. 9 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849 označeny Evropskou komisí za země, které mají v režimu pro boj proti praní peněz a financování terorismu strategické nedostatky;
 - b) ve kterých právo zakazuje provádění skupinových strategií a postupů a zejména pokud existují situace, ve kterých by se mělo použít nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/758;
 - c) které jsou podle důvěryhodných a spolehlivých zdrojů¹⁴ vystaveny vysoké míře korupce nebo jiných predikativních trestných činů v oblasti praní peněz;
 - d) zemím nebo územím, o nichž je známo, že v nich působí teroristické organizace, nebo na něž byly uvaleny hospodářské finanční sankce, embarga nebo opatření související s terorismem, financováním terorismu nebo šířením zbraní hromadného ničení, které

¹³ (JC 2019 81).

¹⁴ Podle obecných pokynů orgánu EBA podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849 lze důvěryhodnost tvrzení určit mimo jiné na základě kvality a nezávislosti zdroje údajů a stálosti hlášení těchto tvrzení.

vydala například Organizace spojených národů nebo Evropská unie, a

- e) u nichž byly podle informací z více důvěryhodných a spolehlivých zdrojů vyjádřeny vážné obavy o účinnosti a kvalitě kontroly prováděné v rámci jurisdikce s ohledem na boj proti praní peněz a financování terorismu, včetně informací o kvalitě a účinnosti právního prostředí a dohledu. V tomto případě mohou důvěryhodné a spolehlivé zdroje zahrnovat vzájemné hodnotící zprávy Finančního akčního výboru (FATF) nebo regionálních orgánů typu FATF, seznam výboru FATF vysoce rizikových a nespolupracujících jurisdikcí, posouzení Mezinárodního měnového fondu (MMF) a zprávy Programu hodnocení finančního sektoru (FSAP).

62. Aby bylo možné získat informace pro potřeby posouzení rizik hodnocených subjektů, které jsou součástí skupiny, měly by příslušné orgány, které jsou vedoucím orgánem dohledu, spolupracovat a vyměňovat si relevantní informace s ostatními příslušnými orgány, které jsou odpovědné za dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nad částmi skupiny. V případě přeshraničních skupin, pokud existuje kolegium pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu, by měl vedoucí orgán dohledu využít informace vyměňované v rámci kolegia ke shromáždění potřebných informací pro posouzení rizik. Mezi nezbytné informace, pokud jde o pobočky nebo dceřiné společnosti hodnocených subjektů, patří přinejmenším informace týkající se:

- a) rizikového profilu poboček nebo dceřiných společností z hlediska praní peněz a financování terorismu, jak jej posoudily relevantní příslušné orgány v těchto jurisdikcích;
- b) rizikového profilu sektoru, do něž patří pobočky nebo dceřiné společnosti, z hlediska praní peněz a financování terorismu, jak jej posoudily příslušné orgány v těchto jurisdikcích;
- c) zjištění vyplývajících z posouzení kvality kontrol zavedených v pobočkách nebo dceřiných společnostech hodnocených subjektů, která provedly příslušné orgány;
- d) závažných porušení nebo významných nedostatků v pobočkách nebo dceřiných společnostech zjištěných příslušnými orgány v jejich jurisdikcích;
- e) veškerých opatření v oblasti dohledu a sankcí uložených pobočkám nebo dceřiným společnostem relevantními příslušnými orgány v jejich jurisdikcích.

63. Při posuzování toho, zda hodnocené subjekty účinně zavedly ve svých pobočkách a dceřiných společnostech zásady a postupy platné pro celou skupinu, by příslušné orgány, které jsou vedoucím orgánem dohledu, měly vycházet z posouzení rizik ve vztahu k těmto hodnoceným subjektům popsaného v odstavcích 57 a 58 těchto obecných pokynů, a zejména z posouzení zeměpisných rizik, kterým jsou pobočky a dceřiné společnosti hodnocených subjektů vystaveny.

4.3.5 Vážení rizikových faktorů

64. Příslušné orgány by měly rizikovým faktorům sektorů a hodnocených subjektů identifikovaným v rámci kroku 1 modelu dohledu založeného na posouzení rizik přiřkládat váhu v závislosti na jejich relativní důležitosti. V tomto ohledu existuje řada aspektů, které by příslušné orgány měly vzít v úvahu:

- a) Při vážení inherentních rizikových faktorů by příslušné orgány měly informovaně posoudit relevantnost jednotlivých faktorů ve vztahu k sektoru, subsektoru nebo jednotlivému hodnocenému subjektu. Ve vztahu k jednotlivým hodnoceným subjektům by příslušné orgány měly zohlednit své hodnocení rizik daného sektoru nebo subsektoru.
 - b) Váha přiřazená jednotlivým rizikovým faktorům se může mezi jednotlivými sektory, subsektory nebo hodnocenými subjekty lišit, avšak příslušné orgány by měly pro podobné sektory, subsektory nebo hodnocené subjekty použít podobné faktory.
 - c) Vážení rizik nevede k tomu, že by nebylo možné zařadit sektor, subsektor nebo hodnocený subjekt do kategorie významného nebo velmi významného rizika nebo že by všechny sektory, subsektory nebo hodnocené subjekty spadaly do stejné kategorie rizik.
 - d) Vážení není nepřiměřeně ovlivněno pouze jedním rizikovým faktorem a řádně se přihlíží k faktorům, které směrnice (EU) 2015/849 nebo vnitrostátní předpisy určují jako faktory, které vždy představují významné riziko praní peněz a financování terorismu. Při vážení rizikových faktorů by příslušné orgány měly zajistit, aby jeden rizikový faktor neovlivnil rovnováhu celkového vážení a nezpůsobil nepřiměřené a neadekvátní hodnocení.
65. Pokud příslušný orgán využívá k přidělování celkového hodnocení rizik hodnoceným subjektům automatizované informační systémy, a zejména v situacích, kdy tyto systémy nejsou vyvíjeny interně, nýbrž jsou zakoupeny od externího poskytovatele nebo se příslušný orgán jiným způsobem spoléhá na externí vstupy, měl by chápat, jak systémy fungují a jak kombinují nebo váží rizikové faktory za účelem dosažení celkového hodnocení rizik. Příslušné orgány by se měly vždy ujistit, že přidělené hodnocení odráží jejich chápání rizika praní peněz a financování terorismu spojeného s hodnoceným subjektem.

4.3.6 Rizikové profily a kategorie

66. Výsledkem posouzení míry inherentního rizika a vlivu zmírňujících faktorů na míru inherentního rizika by mělo být případné přidělení hodnocení rizik sektoru, subsektoru a hodnocenému subjektu, což usnadní srovnání hodnocených subjektů a přijetí informovaného rozhodnutí o opatření prováděném v třetím kroku.
67. Příslušné orgány by měly zajistit, aby posouzení zmírňujících faktorů v rámci hodnoceného subjektu, sektoru nebo subsektoru vycházelo ze spolehlivých informací, jako jsou informace uvedené v odstavci 45 písm. b) výše. Pokud takové informace chybí, měly by příslušné orgány zvážit, zda je zahrnutí faktorů zmírňujících rizika oprávněné a zda v důsledku přidělení hodnocení faktorům zmírňujícím rizika nedojde ke zkreslení konečného hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu u hodnoceného subjektu.
68. Pokud mají příslušné orgány k dispozici pouze omezené nebo neověřené informace o zmírňujících faktorech v rámci hodnoceného subjektu nebo sektoru a subsektoru, měly by tyto hodnocené subjekty, sektory a subsektory rozdělit do kategorií na základě jejich inherentního rizikového profilu a přidělit hodnocení zbytkového rizika, jakmile budou mít k dispozici relevantní informace.

69. Příslušné orgány by měly na základě svého odborného úsudku ověřit výsledky celkového posouzení rizik hodnoceného subjektu nebo sektoru/subsektoru a v případě potřeby ho upravit.
70. Příslušné orgány by měly určit nejvhodnější způsob rozdělení rizikových profilů hodnocených subjektů, sektorů a subsektorů do kategorií. V zájmu dosažení sblížení a usnadnění spolupráce a výměny informací mezi různými příslušnými orgány by příslušné orgány měly zvážit klasifikaci hodnocených subjektů, sektorů a subsektorů do kategorií „velmi významné“, „významné“, „středně významné“ a „méně významné“ v souladu s postupy orgánu EBA pro posuzování rizik praní peněz a financování terorismu.
71. Příslušné orgány by měly zajistit, aby jejich postupy posouzení rizik umožňovaly rozlišovat mezi inherentními a zbytkovými riziky. Při kategorizaci inherentního rizika spojeného s hodnocenými subjekty, sektory nebo subsektory by příslušné orgány měly zvážit následující kategorie rizik:
- a) méně významné riziko, kdy je velmi nepravděpodobné, že by hodnocený subjekt, sektor nebo subsektor byly ve velké míře zneužívány pro účely praní peněz a financování terorismu;
 - b) středně významné riziko, kdy je nepravděpodobné, že by hodnocený subjekt, sektor nebo subsektor byly ve velké míře zneužívány pro účely praní peněz a financování terorismu;
 - c) významné riziko, kdy je pravděpodobné, že by hodnocený subjekt, sektor nebo subsektor mohly být ve velké míře zneužívány pro účely praní peněz a financování terorismu, nebo
 - d) velmi významné riziko, kdy je velmi pravděpodobné, že by hodnocený subjekt, sektor nebo subsektor mohly být ve velké míře zneužívány pro účely praní peněz a financování terorismu.
72. Při kategorizaci zbytkového rizika spojeného s hodnocenými subjekty, sektory nebo subsektory by příslušné orgány měly zvážit dopad, který mohou mít zmírňující opatření na inherentní riziko spojené s hodnocenými subjekty, sektory nebo subsektory. Příslušné orgány by měly použít čtyři kategorie rizik pro kategorizaci zbytkového rizika takto:
- a) méně významné riziko, kdy je inherentní riziko méně významné a rizikový profil zůstává zmírněním neovlivněn, nebo kdy je inherentní riziko středně významné nebo významné, ale je účinně zmírněno prostřednictvím systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu;
 - b) středně významné riziko, kdy je inherentní riziko středně významné a rizikový profil zůstává zmírněním neovlivněn, nebo kdy je inherentní riziko významné nebo velmi významné, ale je účinně zmírněno prostřednictvím systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu;
 - c) významné riziko, kdy je vystavení inherentnímu riziku významné a rizikový profil zůstává zmírněním neovlivněn, nebo kdy je inherentní riziko velmi významné, ale je účinně zmírněno prostřednictvím systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování

terorismu, nebo

- d) velmi významné riziko, kdy je inherentní riziko velmi významné a bez ohledu na zmírňování rizik zůstává rizikový profil zmírněním neovlivněn, nebo kdy je inherentní riziko velmi významné a není účinně zmírněno v důsledku systémových nedostatků v systémech a kontrolách v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu u hodnoceného subjektu nebo u většiny hodnocených subjektů v daném sektoru.

73. Pokud se příslušné orgány rozhodnou nepoužít klasifikaci rizik uvedenou v odstavcích 69, 70 a 71 výše, měly by mít možnost převést své kategorie rizik tak, aby byly v souladu s kategoriemi doporučenými v těchto obecných pokynech. Příslušné orgány by měly při převodu kategorií rizik zaujmout konzervativní přístup, jak je popsáno v příloze těchto obecných pokynů.

74. Příslušné orgány by měly vzít na vědomí, že zařazení hodnocených subjektů do určité kategorie pro účely posuzování rizika praní peněz a financování terorismu se může lišit od kategorií používaných u stejných hodnocených subjektů pro účely posuzování širšího rizika chování či obezřetnostního rizika.

75. Pokud příslušný orgán používá k určení rizikového profilu nebo hodnocení jednotlivého hodnoceného subjektu automatizovaný IT systém, měly by příslušné orgány počítat se situacemi, kdy mohou potřebovat výsledky automatizovaného přidělení hodnocení změnit na základě svého odborného úsudku vedle procesu přezkumu stanoveného v kroku 4 modelu dohledu založeného na posouzení rizik. Příslušné orgány se mohou rozhodnout uplatnit svůj odborný úsudek, pokud existují informace, které naznačují, že celkové hodnocení rizik neodráží skutečnost, včetně informací od finančních zpravodajských jednotek, zpráv z médií, od jiných orgánů dohledu nebo vyplývajících z dohledu na místě a na dálku. Odůvodnění takových změn rizikového profilu nebo hodnocení by měl příslušný orgán jasně zdokumentovat.

4.4 Krok 3 – Dohled

4.4.1 Obecná ustanovení

76. Příslušné orgány by měly zajistit, aby hodnocené subjekty vystavené významným a velmi významným rizikům praní peněz a financování terorismu podléhaly častějšímu a intenzivnějšímu dohledu než hodnocené subjekty vystavené středně významným nebo méně významným rizikům. Příslušné orgány by měly upravit svůj přístup v oblasti dohledu tak, že upraví jeden nebo více z těchto prvků:

- a) povahu dohledu tím, že upraví poměr mezi nástroji dohledu na místě a na dálku;
- b) zaměření dohledu tím, že se zaměří na celkový rámec pro boj proti praní peněz a financování terorismu, který je zaveden u hodnocených subjektů, nebo tím, že se zaměří na řízení konkrétních rizik praní peněz a financování terorismu, včetně rizik spojených s konkrétními produkty nebo službami, nebo na konkrétní aspekty procesů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, jako je identifikace zákazníka, hodnocení rizik, průběžné monitorování a podávání zpráv;

- c) četnost dohledu tím, že se zajistí, aby hodnocené subjekty, které jsou vystaveny významnějším rizikům praní peněz a financování terorismu, byly podrobeny dohledu častěji než hodnocené subjekty, které jsou vystaveny méně významným rizikům, a
- d) intenzitu a důkladnost dohledu, aby se podle míry rizika určil rozsah kontrol evidence klientů, testování vzorků transakcí a nahlášených podezřelých transakcí přímo na místě. Příslušné orgány by rovněž měly vzít na vědomí, že kontrola prováděná pouze na základě hodnocení zásad a postupů, namísto kontroly jejich provádění, je v situacích vystavení významnějšímu riziku praní peněz a financování terorismu sama o sobě pravděpodobně nedostatečná.

4.4.2 Strategie dohledu

- 77. Příslušné orgány by měly stanovit a provádět dlouhodobou strategii dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, v níž stanoví, jak budou zmírňovat rizika praní peněz a financování terorismu, která zjistily ve všech sektorech a případně subsektorech, nad nimiž vykonávají dohled. Tato strategie by měla vycházet z posouzení sektorových rizik, které příslušné orgány provedly v souladu s obecným pokynem 4.3.
- 78. Ve strategii by příslušné orgány měly stanovit jasné cíle svého přístupu k dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a uvést, jak bude těchto cílů dosaženo ve stanoveném časovém rámci a s využitím dostupných zdrojů. V rámci toho by strategie dohledu měla:
 - a) vysvětlit, jak budou příslušné orgány pracovat na zmírnění stávajících rizik praní peněz a financování terorismu zjištěných v sektorech a subsektorech, nad nimiž vykonávají dohled;
 - b) vysvětlit, jak příslušné orgány zajistí, aby se ve všech sektorech a subsektorech, včetně těch, které jsou spojeny s nižšími riziky praní peněz a financování terorismu, uplatňoval odpovídající rozsah dohledu a monitorování odpovídající riziku praní peněz a financování terorismu. Zejména jak zajistí, aby sektory spojené s významnějšími riziky praní peněz a financování terorismu podléhaly vyšší míře dohledu;
 - c) stanovit typ nástrojů dohledu, které budou příslušné orgány používat k řešení jednotlivých druhů rizik, jak je popsáno v oddíle 4.4.4 těchto obecných pokynů;
 - d) vymezit případné cykly dohledových inspekcí a přezkumů, podle nichž bude probíhat dohled nad hodnocenými subjekty v každé kategorii rizik, a určit druh nástrojů dohledu použitelných v každém cyklu;
 - e) určit zdroje dohledu nezbytné k provádění strategie dohledu a zajistit, aby byly k dispozici dostatečné zdroje;
 - f) vysvětlit, jak budou příslušné orgány účinně řešit a odstraňovat nově vznikající rizika, pokud se objeví, a to způsobem, který nebude mít nepříznivý dopad na celou strategii.

4.4.3 Plány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu

- 79. Příslušné orgány by měly stanovit a zavést plán dohledu pro všechny hodnocené subjekty, který vysvětlí, jak bude jejich strategie dohledu prováděna v praxi. Příslušné orgány by měly

rozhodnout o časovém období, na které se jejich plán dohledu vztahuje (například může jít o roční nebo dvouletý plán dohledu), a případně zohlednit širší organizační omezení.

80. Příslušné orgány by měly koordinovat všechny plány dohledu, které pokrývají celé období, na něž se strategie dohledu vztahuje, aby byla zajištěna jejich rovnováha a aby společně sloužily k provádění strategie dohledu. To znamená, že pokud je strategie dohledu stanovena na pětileté období, ale plány dohledu jsou vypracovávány každoročně, měly by příslušné orgány zajistit, aby všechny roční plány společně v průběhu pětiletého období naplňovaly strategii.
81. V plánu dohledu by příslušné orgány měly jasně stanovit nástroje dohledu, které budou uplatňovat na hodnocené subjekty, aby dosáhly svých cílů v souladu se svou strategií. Příslušné orgány by měly používat posouzení rizik jednotlivých hodnocených subjektů k doladění výběru nástrojů dohledu pro konkrétní hodnocený subjekt zaměřených na rizika specifická pro daný hodnocený subjekt.
82. Příslušné orgány by měly v plánu stanovit, jak budou přidělovat zdroje dohledu hodnoceným subjektům způsobem, který odpovídá rizikovému profilu hodnocených subjektů vypracovanému v souladu s obecným pokynem 4.3.
83. Příslušné orgány by si měly uvědomit, že hodnocené subjekty vystavené významnému nebo velmi významnému riziku praní peněz a financování terorismu nemusí být systémově významné. Při rozhodování o nejvhodnějších nástrojích dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu by proto příslušné orgány měly vycházet ze svého posouzení rizik praní peněz a financování terorismu a neměly by se spoléhat na svá posouzení obezřetnostního rizika či rizika chování, pokud jsou k dispozici, ani by neměly uvažovat pouze o systémově významných hodnocených subjektech. Příslušné orgány by měly vzít na vědomí, že nemusí být vhodné pro účely dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu činit závěry na základě míry obezřetnostního rizika nebo rizika chování.
84. Příslušné orgány by měly zajistit, aby plán dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu byl nezávislý na plánu obezřetnostního dohledu; i když někdy může dojít k překrývání hodnocených subjektů, u nichž vykonávají kontroly příslušné orgány a orgány obezřetnostního dohledu, a mohou být použity společné nebo doplňkové nástroje dohledu. Příslušné orgány však odpovídají za to, že v důsledku těchto opatření budou plně splněny cíle dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
85. Při vypracovávání plánu dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu by příslušné orgány měly zajistit vhodná opatření pro řešení nepředvídatelných událostí v případech, kdy jsou v průběhu dohledu na místě nebo na dálku nebo z jiných spolehlivých zdrojů zjištěna nová rizika, která vyžadují, aby příslušné orgány reagovaly vhodným a včasným způsobem.
86. Pokud jsou příslušné orgány nuceny provést změny v původním plánu dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, například přejít z dohledu na dálku na dohled na místě nebo z tematických přezkumů na inspekce v plném rozsahu, aby se přizpůsobily novým

okolnostem nebo řešily nově vznikající rizika praní peněz a financování terorismu, měly by mít při zpracování takových změn plánu dohledu zavedeny vhodné interní mechanismy řídicího a kontrolního systému. Všechny takové změny by měly příslušné orgány náležitě zdokumentovat a vysvětlit, jak a kdy bude prováděn dohled nad hodnocenými subjekty, kterých se změny plánu týkají.

4.4.4 Nástroje dohledu

87. Příslušné orgány by si měly uvědomit, každý hodnocený subjekt, sektor a subsektor je vystaven různé míře rizika praní peněz a financování terorismu, a proto se druh a četnost nástrojů dohledu používaných pro jednotlivé hodnocené subjekty, sektory a subsektory může lišit. Aby bylo zajištěno efektivní využívání zdrojů dohledu, měly by příslušné orgány volit takové nástroje dohledu, které budou mít pravděpodobně větší dopad na dodržování předpisů hodnocenými subjekty, nebo jim umožní pokrýt větší část sektoru. Pokud příslušné orgány usilují o lepší porozumění způsobu, jakým jsou v daném sektoru nebo u konkrétních druhů hodnocených subjektů řízena konkrétní rizika praní peněz a financování terorismu, měly by zvážit, zda k tomu využít tematické přezkumy.
88. Příslušné orgány by měly dobře rozumět všem nástrojům dohledu, které mají k dispozici pro realizaci své strategie a plánu dohledu. Měly by si vytvořit představu o výhodách a nevýhodách spojených s jednotlivými nástroji dohledu, včetně míry důkladnosti a intenzity, které by mohly s jednotlivými nástroji dohledu dosáhnout, a zvážit, jak mohou efektivně využít co nejširší škálu nástrojů dohledu, které mají k dispozici, mimo jiné včetně inspekcí na místě v plném rozsahu nebo částečných inspekcí na místě, ad hoc kontrol, tematických inspekcí, žádostí týkajících se boje proti praní peněz a financování terorismu, následných kontrolních inspekcí, přezkumů na dálku, jakož i zpětné vazby a pokynů pro daný sektor.
89. Příslušné orgány by měly vybrat nejúčinnější nástroje dohledu pro hodnocené subjekty k řešení konkrétní potřeby nebo cíle dohledu. Při výběru nástrojů dohledu by příslušné orgány měly vycházet ze svých sektorových a individuálních posouzení rizik praní peněz a financování terorismu a měly by rovněž zvážit:
- a) počet hodnocených subjektů a sektorů, nad nimiž příslušný orgán vykonává dohled;
 - b) specifické vlastnosti různých nástrojů dohledu, pokud jsou uplatňovány samostatně nebo ve vzájemné kombinaci;
 - c) zdroje potřebné k používání různých nástrojů dohledu;
 - d) dobu potřebnou k tomu, aby nástroj dohledu dosáhl svého účelu a měl dopad na dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu hodnocenými subjekty.
90. Příslušné orgány by měly být flexibilní, aby byly schopny přizpůsobit používání nástrojů dohledu také v reakci na nově vznikající rizika praní peněz a financování terorismu v rámci hodnoceného subjektu, sektoru nebo subsektoru, jakmile se objeví. To znamená, že pokud příslušné orgány zjistí nově vznikající riziko praní peněz a financování terorismu, ať už prostřednictvím žádostí

týkajících se boje proti praní peněz a financování terorismu, jiných nástrojů dohledu nebo jiných prostředků, měly by zvážit, zda může být nezbytné další a důkladnější posouzení prostřednictvím přezkumu na dálku nebo inspekce na místě, aby se ujistily, že systémy a kontroly hodnocených subjektů jsou dostatečně spolehlivé pro zmírnění nově vznikajícího rizika. Inspekce na místě tedy příslušným orgánům umožňují:

- a) získat hlubší porozumění celkovému přístupu hodnoceného subjektu k boji proti praní peněz a financování terorismu, včetně postupů, řízení, chování pracovníků a kultury;
- b) diskutovat o potenciálních rizicích, výsledcích činnosti v oblasti dohledu a problémech, s nimiž se hodnocený subjekt může potýkat, a o způsobech jejich řešení;
- c) sdělit svá očekávání v oblasti dohledu přímo hodnoceným subjektům.

91. Příslušné orgány by měly zvážit využití inspekcí na místě, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými nástroji dohledu, zejména při dohledu nad hodnocenými subjekty, které představují významnou a velmi významnou míru rizika praní peněz a financování terorismu. Tyto inspekce zahrnují přinejmenším přezkum zásad a postupů hodnocených subjektů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a posouzení jejich uplatňování v praxi, mimo jiné prostřednictvím rozhovorů s klíčovými pracovníky, testování systémů používaných v souladu s předpisy v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a přezkumu posouzení rizik a evidence klientů. Na základě rozsahu a složitosti činnosti hodnocených subjektů by příslušné orgány měly zvážit, zda inspekce na místě v plném rozsahu pokryje celou činnost hodnoceného subjektu, nebo zda je vhodnější zaměřit se na určitou linii podnikání v rámci hodnoceného subjektu. Avšak v případě, že je rozsah omezen na konkrétní linii podnikání, by příslušné orgány měly získat představu o styčných bodech mezi systémy a kontrolami uplatňovanými v rámci této linie podnikání a systémy a kontrolami uplatňovanými v širší instituci, a pokud jsou v systémech a kontrolách této linie podnikání zjištěny nedostatky, měly by se příslušné orgány snažit posoudit, zda a jak to může mít dopad na celý hodnocený subjekt.

92. Při rozhodování, zda provést inspekci hodnoceného subjektu na místě v plném rozsahu, by příslušné orgány měly zvážit následující faktory:

- a) zda je zapotřebí a získat další nebo komplexnější informace o hodnoceném subjektu, které lze získat pouze prostřednictvím prvků na místě;
- b) jaký druh informací je zapotřebí a jak tyto informace účinně a uceleně získat;
- c) zda výsledky předchozích inspekcí na místě nebo přezkumů na dálku provedených buď příslušným orgánem, nebo relevantními orgány obezřetnostního dohledu, nebo příslušnými orgány odpovědnými za dohled nad ostatními subjekty v rámci skupiny v případě, že je hodnocený subjekt součástí skupiny, pokud jsou k dispozici, ukazují na špatnou úroveň dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebo naznačují špatnou kulturu dodržování předpisů v rámci hodnoceného subjektu nebo skupiny, což může mít dopad na hodnocený subjekt;
- d) zda hodnocené subjekty v minulosti porušily své povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a zda tak učinily opakovaně;

- e) jaký druh případných následných opatření v oblasti dohledu příslušný orgán dříve uplatnil vůči hodnocenému subjektu a
 - f) zda hodnocené subjekty již dříve prokázaly svůj závazek odstranit nedostatky a zda za tímto účelem přijaly důrazná opatření.
93. Příslušné orgány by měly zvážit využití přezkumů na dálku v případech, kdy by mohl postačovat méně invazivní přístup v oblasti dohledu, nebo v případech, kdy jsou hodnocené subjekty vystaveny nízké míře rizika praní peněz a financování terorismu. Přezkumy na dálku zahrnují především kontrolu písemných zásad a postupů hodnocených subjektů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a posouzení rizik, ale nezahrnují hloubkové posouzení toho, jak účinně byly tyto zásady a postupy hodnoceným subjektem zavedeny v praxi. Přezkumy na dálku lze rovněž považovat za předběžný krok k důkladnějším přezkumům prostřednictvím inspekci na místě, které by doplnily práci vykonanou na dálku, nebo je lze použít v kombinaci s dalšími nástroji dohledu.
94. V některých případech by příslušné orgány měly zvážit, zda kombinace dvou nebo více nástrojů může být účinnější. To zahrnuje situace, kdy má příslušný orgán obavy o přesnost informací získaných při přezkumech na dálku nebo v rámci žádostí týkajících se boje proti praní peněz a financování terorismu. Za takových okolností může být nezbytné, aby příslušné orgány tyto informace ověřily prostřednictvím inspekce na místě, která obvykle zahrnuje takové prvky, jako je výběr vzorků transakcí a evidence klientů a rozhovory s klíčovými pracovníky a členy řídicího orgánu. Příslušné orgány by měly mít možnost provádět v případě potřeby ad hoc kontroly, které nejsou součástí jejich strategie a plánu dohledu. Potřeba takových kontrol může být vyvolána konkrétní událostí, která může vystavit sektor/subsektor nebo hodnocené subjekty zvýšenému riziku praní peněz a financování terorismu, významnými změnami ve vystavení sektoru/subsektoru nebo hodnocených subjektů riziku praní peněz a financování terorismu, nebo se tak stane v důsledku zjištění určitých informací příslušným orgánem, a to i prostřednictvím zpráv souvisejících s whistleblowingem, rozsáhlých veřejných obvinění z protiprávního jednání, nové typologie praní peněz a financování terorismu nebo zjištění v oblasti dohledu týkajících se systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebo širšího rámce vnitřních kontrol. Pokud příslušný orgán rozhodl, že je ad hoc kontrola oprávněná, měl by určit její rozsah, její zaměření a to, zda bude zahrnovat nějaké prvky na místě a zda je třeba zapojit další orgány dohledu a spolupracovat s nimi.
95. Pokud příslušné orgány provádějí inspekci vzdáleně prostřednictvím virtuálních prostředků, měly by zvážit účinnost tohoto nástroje dohledu a to, zda spolupráce s hodnoceným subjektem splňuje podmínky pro inspekci na místě a je přiměřená riziku praní peněz a financování terorismu, které hodnocený subjekt představuje. Příslušné orgány by měly zvážit, zda je inspekce na místě vhodnější při dohledu nad hodnocenými subjekty, které představují významnou nebo velmi významnou míru rizika praní peněz a financování terorismu, a za okolností, kdy příslušné orgány usilují o hlubší pochopení celkového rámce systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v rámci hodnoceného subjektu.

96. Příslušné orgány by měly zvážit nejúčinnější nástroj dohledu, aby zajistily, že zásady a postupy platné pro celou skupinu jsou účinně prováděny hodnocenými subjekty, které jsou součástí skupiny, a to uplatněním podobných hledisek, jaká platí pro jednotlivé hodnocené subjekty, jak je vysvětleno výše. Pokud skupina působí přeshraničně, měl by vedoucí orgán dohledu¹⁵ spolupracovat s ostatními příslušnými orgány zapojenými do dohledu nad hodnocenými subjekty v rámci skupiny prostřednictvím kolegií pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu, pokud existují, nebo prostřednictvím jiných kanálů a mechanismů spolupráce, včetně těch, které jsou uvedeny v obecných pokynech orgánu EBA pro spolupráci.¹⁶ Tato spolupráce může mimo jiné zahrnovat:

- a) vzájemnou pomoc v rozsahu popsáném v pokynu 9 obecných pokynů ke kolegiím pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu;
- b) dohodu o použití konkrétního nástroje dohledu nebo opatření dohledu s jinými příslušnými orgány, které jsou odpovědné za dohled nad jinými hodnocenými subjekty v rámci skupiny. To může zahrnovat provedení inspekce nebo přezkumu společně s jinými příslušnými orgány nebo společnou úpravu zaměření nástroje dohledu s cílem účinněji zmírnit rizika, která se objevují napříč celou skupinou;
- c) výměnu informací týkajících se posouzení rizik praní peněz a financování terorismu v rámci hodnoceného subjektu nebo sektoru, je-li to relevantní;
- d) výměnu informací týkajících se plánovaných inspekcí v oblasti dohledu nebo přezkumů a následných relevantních zjištění;
- e) výměnu informací týkajících se nedostatků nebo porušení zjištěných jinými příslušnými orgány.

97. Příslušné orgány by měly mít holistický pohled na všechny nástroje dohledu, které uplatňují. Měly by monitorovat jejich provádění a účinnost a v případě potřeby provádět úpravy.

4.4.5 Postupy v oblasti dohledu a příručka pro dohled

98. Aby příslušné orgány splnily své povinnosti podle směrnice (EU) 2015/849, měly by zajistit, aby hodnocené subjekty zavedly spolehlivé systémy a kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a aby tyto systémy a kontroly byly dostatečně účinné pro předcházení praní peněz a financování terorismu a pro jejich odhalování. Postupy, které příslušné orgány přijímají za účelem posouzení systémů a kontrol hodnocených subjektů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, by měly být uvedeny ve specializované příručce pro dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. To příslušným orgánům umožní zajistit jednotné uplatňování nástrojů dohledu a odborného úsudku. Při vypracovávání příručky by příslušné orgány měly zajistit, aby poskytovala dostatečné podrobnosti o všech činnostech,

¹⁵ Vedoucí orgán dohledu se určuje v souladu se společnými pokyny evropských orgánů dohledu (JC 2019 81) ke spolupráci a výměně informací pro účely směrnice (EU) 2015/849 mezi příslušnými orgány vykonávajícími dohled nad úvěrovými a finančními institucemi („obecné pokyny ke kolegiím pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu“). Obecně platí, že vedoucím orgánem dohledu je příslušný orgán, který je odpovědný za dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v členském státě, kde se nachází ústředí skupiny.

¹⁶ [Obecné pokyny orgánu EBA pro spolupráci a výměnu informací mezi orgány obezřetnostního dohledu, orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a finančními zpravodajskými jednotkami podle čl. 117 odst. 6 směrnice 2013/36/EU, prosinec 2021.](#)

kteří mají příslušné orgány dohledu provádět, aby mohly účinně vykonávat dohled, avšak měla by také poskytovat orgánům dohledu dostatečnou flexibilitu, aby mohly uplatnit svůj odborný úsudek a podle potřeby přístup v oblasti dohledu upravit.

99. Příslušné orgány by měly zajistit, aby hodnocené subjekty v relevantních případech jmenovaly kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v souladu s čl. 8 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849. Příslušné orgány by rovněž měly přijmout postupy zohledňující rizika, aby ověřily, zda kontrolor dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu jmenovaný hodnoceným subjektem disponuje nebo nadále disponuje potřebnou úrovní bezúhonnosti, odborných znalostí a vědomostí, aby mohl účinně plnit své funkce.¹⁷ To může zahrnovat schůzku s kontrolorem dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebo požádání hodnoceného subjektu o poskytnutí shrnutí odborných znalostí kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a dalších informací, které příslušný orgán považuje za relevantní. Příslušné orgány by měly zvážit, zda takové posouzení provedou v rámci svých činností v oblasti dohledu, včetně inspekcí na místě nebo přezkumů na dálku, nebo jako samostatné posouzení.

100. Pokud se příslušný orgán na základě kontrol popsaných v odstavci 99 obává, že dotýčný kontrolor dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu není vhodný, měl by o svých obavách informovat příslušný orgán obezřetnostního dohledu¹⁸ a měl by proaktivně sdílet s orgány obezřetnostního dohledu veškeré informace, které tyto obavy vyvolaly. Dále platí, že

- a) v případě, že posouzení vhodnosti kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu není v kompetenci orgánu obezřetnostního dohledu, měly by příslušné orgány bez zbytečného odkladu provést nezbytná opatření k nápravě, jako je žádost, aby kontrolor dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu absolvoval dodatečnou odbornou přípravu nebo si zvýšil odbornou kvalifikaci, žádost o posílení řízení nebo reorganizaci úlohy kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebo žádost o výměnu či jmenování dalšího kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu;
- b) pokud jsou orgány obezřetnostního dohledu kompetentní k posouzení vhodnosti kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu,¹⁹ měly by příslušné orgány spolupracovat s orgány obezřetnostního dohledu při počátečním posouzení a v případě potřeby také při jakémkoli opětovném posouzení vhodnosti

¹⁷ [Konzultační dokument](#) k návrhu obecných pokynů k zásadám a postupům v souvislosti s kontrolou dodržování předpisů a úlohou a povinnostmi kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu podle článku 8 a kapitoly VI směrnice (EU) 2015/849.

¹⁸ Zejména v souladu s článkem 19 připravovaných obecných pokynů orgánu EBA ke spolupráci a výměně informací mezi orgány obezřetnostního dohledu, orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a finančními zpravodajskými jednotkami podle směrnice 2013/36/EU.

¹⁹ Společné obecné pokyny orgánů ESMA a EBA pro posuzování vhodnosti členů vedoucího orgánu a osob v klíčových funkcích podle směrnice 2013/36/EU a směrnice 2014/65/EU, [EBA/GL/2021/06](#).

provedeném orgány obezřetnostního dohledu.²⁰ Příslušné orgány by měly sdílet s příslušnými orgány obezřetnostního dohledu všechny relevantní informace, které mohou mít vliv na posouzení nebo opětovné posouzení vhodnosti kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, včetně jejich navrhovaných doporučení opatření, jak je popsáno v písmenu a) výše, která by mohla být přijata z hlediska dohledu nad dodržováním předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu za účelem zmírnění problémů.

101. V příručce pro dohled by měly příslušné orgány popsat postupy, které musí orgány dohledu přijmout při použití různých nástrojů dohledu. V příručce by mělo být uvedeno alespoň následující:

- a) postup a metodika, které příslušné orgány používají při posuzování rizik praní peněz a financování terorismu spojených s hodnocenými subjekty a sektory/subsektory. Příslušné orgány by měly rovněž vysvětlit postup, který orgány dohledu používají, pokud chtějí změnit hodnocení rizik hodnoceného subjektu na základě svého odborného úsudku;
- b) možné případy, kdy jsou orgány dohledu povinny spolupracovat s dalšími zúčastněnými stranami, jak je popsáno v oddíle 1.4.1 těchto obecných pokynů, a vysvětlit postup, jak by tato spolupráce měla probíhat v praxi;
- c) postup, který by měly orgány dohledu dodržovat při používání jednotlivých nástrojů dohledu, a vysvětlení prvků, které by měly být testovány. Příslušné orgány by měly jasně stanovit klíčové rozdíly mezi jednotlivými nástroji dohledu, které mají k dispozici. To znamená, že příslušné orgány by měly přinejmenším objasnit, v jakém rozsahu by orgány dohledu měly u hodnocených subjektů testovat:
 - i) přiměřenost příslušných zásad a postupů a to, zda jsou propojeny s posouzením rizik v rámci celého podniku;
 - ii) zda byly zavedeny příslušné postupy a zda fungují podle očekávání;
 - iii) přiměřenost a úplnost posouzení rizik v rámci celého podniku a do jaké míry toto posouzení určuje celkový přístup v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu;
 - iv) přiměřenost posouzení rizik zákazníka a rozsah, v jakém tato posouzení určují příslušnou míru požadavků na hloubkovou kontrolu zákazníka;
 - v) přiměřenost interních mechanismů řídicího a kontrolního systému a vnitřních hierarchických vztahů, pokud jde o dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, včetně kvality a množství informací o řízení;
 - vi) přiměřenost osoby vykonávající funkci kontrolora dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v rámci hodnoceného subjektu podle čl. 8

²⁰ Včetně toho, jak je předpokládáno v oddíle 6.1 a 6.3 připravovaných obecných pokynů orgánu EBA ke spolupráci a výměně informací mezi orgány obezřetnostního dohledu, orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a finančními zpravodajskými jednotkami podle směrnice 2013/36/EU.

odst. 4 směrnice (EU) 2015/849 a postupy, které by orgány dohledu měly přijmout za účelem provedení tohoto posouzení;

- d) jaký druh zapojení a komunikace by měl orgán dohledu s hodnoceným subjektem vést před použitím konkrétního nástroje dohledu, v jeho průběhu a po jeho použití;
- e) při sdělování zjištění z inspekcí nebo přezkumů orientační lhůty, které by měly příslušné orgány a hodnocené subjekty dodržet;
- f) jak posoudit, zda jsou systémy a kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu zavedené hodnocenými subjekty dostatečně účinné a přiměřené rizikům praní peněz a financování terorismu, kterým je hodnocený subjekt vystaven. Příslušné orgány by měly alespoň stanovit hlavní oblasti, na které by se měl orgán dohledu zaměřit a které mohou naznačovat nedostatečnou účinnost v rámci hodnoceného subjektu. Mezi ukazatele, které mohou naznačovat, že rámec pro boj proti praní peněz a financování terorismu je prováděn účinně, patří mimo jiné následující:
 - vii) pracovníci v rámci hodnoceného subjektu prokazují náležité porozumění parametrům používaným pro různé systémy a jsou schopni vysvětlit příčiny výsledků získaných z těchto systémů;
 - viii) systémy a procesy používané k prověřování zákazníků a transakcí poskytují očekávané výsledky, které jsou v souladu s jinými podobnými hodnocenými subjekty v daném sektoru;
 - ix) zásady a postupy pro identifikaci a analýzu podezřelých nebo neobvyklých transakcí a jejich hlášení finanční zpravodajské jednotce nebo jiným příslušným orgánům;
 - x) pracovníci hodnoceného subjektu prokazují náležité porozumění zásadám a postupům v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a způsobu jejich uplatňování v praxi;
 - xi) různé interní a externí zprávy, jako jsou zprávy z interního a externího auditu nebo zprávy konzultantů, nevyvolávají žádné obavy ohledně dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu ze strany hodnoceného subjektu;
 - xii) všem příslušným pracovníkům a vedoucím pracovníkům v rámci hodnoceného subjektu je poskytována dostatečná a relevantní odborná příprava;
 - xiii) hodnocený subjekt zavedl spravedlivé motivační postupy, včetně platového ohodnocení a dalších odměn, které přímo ani nepřímo nepodporují nesprávné pracovní postupy nebo kulturu;
 - xiv) dostatečné a odpovídající podávání zpráv o řízení na všech úrovních řízení;
 - xv) byly zavedeny odpovídající mechanismy řídicího a kontrolního systému s jasnou úlohou vedoucích pracovníků v rámci boje proti praní peněz a financování terorismu.
- g) rozsah, v jakém se očekává, že orgán dohledu bude vznášet připomínky týkající se spolehlivosti systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu,

provádění zásad a postupů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a účinnost posouzení rizik v rámci celého podniku;

- h) příklady typů situací, v nichž se od orgánů dohledu očekává, že využijí svůj úsudek v oblasti dohledu;
- i) pokud nástroj dohledu zahrnuje výběr vzorků evidence klientů nebo transakcí, měla by příručka vysvětlit metodiku výběru vzorků, včetně minimální velikosti vzorku a kritérií pro jeho výběr;
- j) opatření, která mají orgány dohledu provést po inspekci, aby zajistily, že se hodnocené subjekty budou náležitě zabývat zjištěními vyplývajícími z dohledu, a příklady případů, kdy může být nezbytná následná kontrolní inspekce, jak je uvedeno v oddíle 4.4.8 těchto obecných pokynů, a
- k) mechanismy řídicího a kontrolního systému v rámci příslušného orgánu, které se používají pro schválení výsledků inspekcí nebo přezkumů, včetně rozhodovacího postupu v souvislosti se sankcemi a administrativními opatřeními.

101. A) Při vytváření zásad výběru vzorků by příslušné orgány měly mít na paměti, že hodnocené subjekty se v mnoha ohledech liší, například počtem a druhem produktů a služeb a počtem a druhem zákazníků a transakcí. To znamená, že příslušné orgány mohou být nuceny přizpůsobit svůj přístup k výběru vzorků ve vztahu ke konkrétnímu hodnocenému subjektu. V rámci toho by příslušné orgány měly zvážit alespoň tato kritéria pro výběr smysluplného vzorku:

- a) Výběr vzorku by měl příslušným orgánům pomoci splnit cíle konkrétního nástroje dohledu, který se pro posouzení používá. To znamená, že vzorek by měl být tvořen smysluplným počtem souborů z evidence klientů nebo transakcí, které reprezentují různorodost zákazníků, produktů a služeb v různých kategoriích rizik, avšak velikost a složení tohoto vzorku je určeno:
 - i) cílem nástroje dohledu použitého pro posouzení;
 - ii) různými kategoriemi rizik zákazníků v rámci hodnoceného subjektu a podílem zákazníků, kteří představují významné nebo velmi významné riziko praní peněz a financování terorismu;
 - iii) povahou, velikostí a složitostí podnikání hodnoceného subjektu.
- b) Kontroly prováděné v rámci výběru vzorků by měly být dostatečně komplexní a důkladné, aby příslušnému orgánu umožnily dosáhnout požadovaného cíle dohledu.
- c) Výběr vzorků by měl být vyvážený oproti ostatním činnostem dohledu, které jsou součástí nástroje dohledu, jako je přezkoumávání systémů, mechanismů řídicího a kontrolního systému a zásad a postupů.

102. Zásady příslušných orgánů v oblasti výběru vzorků by měly být flexibilní a měly by umožňovat úpravy na základě míry rizika nebo nových informací, včetně informací, které příslušné orgány získaly v rámci svých dohledových činností. To znamená, že příslušné orgány mohou měnit velikost vzorku, kategorie zákazníků, produktů, služeb nebo transakcí zahrnutých do vzorku

nebo konkrétních kontrol provedených před inspekcí nebo přezkumem nebo v jejich průběhu. Pokud vzorek naznačuje systémové nedodržování platných povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu ze strany hodnoceného subjektu, měly by příslušné orgány prošetřit hlavní příčinu tohoto nedodržování, což může zahrnovat další kontroly nebo činnosti dohledu, včetně dalšího výběru vzorku nebo pohovorů s klíčovými pracovníky.

103. Příručka pro dohled by měla být pravidelně přezkoumávána a v případě potřeby aktualizována, zejména pokud došlo k významným změnám, které mohou mít dopad na přístup v oblasti dohledu, včetně změn zavedených právním rámcem nebo mezinárodními pokyny, nebo změn vyžadovaných v důsledku zpětné vazby, kterou příslušné orgány obdržely ohledně přiměřenosti svého přístupu v oblasti dohledu, včetně zpětné vazby od funkce vnitřního auditu nebo externích orgánů, jako je Finanční akční skupina, Rada Evropy nebo evropské orgány dohledu. Na základě tohoto přezkumu by příslušné orgány měly zhodnotit získané zkušenosti a odstranit případné zjištěné nedostatky. Příslušné orgány dohledu by měly být neprodleně informovány o všech změnách v příručce.

4.4.6 Zajištění kvality

104. Příslušné orgány by měly zajistit, aby všechny orgány dohledu prováděly dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu konzistentně. Proto by měly zavést kontroly zajištění kvality, aby zajistily konzistentní uplatňování nástrojů a postupů dohledu všemi orgány dohledu v souladu s příručkou pro dohled. Takové kontroly by měly zahrnovat přinejmenším přezkum prováděný funkcí vnitřního auditu a uplatňování zásady čtyř očí. Příslušné orgány by také měly využívat odbornou přípravu pracovníků, mentorování a stínování při práci mezi orgány dohledu jako další prostředky k dosažení konzistentnosti dohledu.

105. Příslušné orgány by měly zajistit přesnost a spolehlivost informací shromážděných od hodnocených subjektů pro účely posouzení rizik nebo jiných nástrojů dohledu. Za tímto účelem by příslušné orgány měly tyto informace přinejmenším porovnat s informacemi, které již mají k dispozici v souvislosti s konkrétním hodnoceným subjektem nebo podobnými hodnocenými subjekty, nebo s informacemi získanými z jiných spolehlivých zdrojů, včetně orgánů obezřetnostního dohledu, jiných příslušných orgánů nebo finančních zpravodajských jednotek.

106. Pokud příslušné orgány zjistí, že informace poskytnuté jedním nebo více hodnocenými subjekty se zdají být nepřesné nebo neúplné, měly by přijmout postupy vedoucí k objasnění těchto nesrovnalostí a snažit se získat přesné informace. Za těchto okolností by příslušné orgány měly zvážit nejvhodnější opatření v oblasti dohledu k řešení problému na základě rozsahu a druhu zjištěných nepřesností. Mezi tato opatření může patřit vyžádání vysvětlení přímo od hodnoceného subjektu, provedení ad hoc kontroly hodnoceného subjektu nebo uložení určitých opatření v oblasti dohledu.

107. Příslušné orgány by měly při navrhování a provádění nezbytných kontrol zajištění kvality zvážit potřebné zdroje. V některých případech může být nezbytné zapojit určité specializované zdroje z oblasti IT nebo jiných oborů.

4.4.7 Využívání služeb externích stran

108. Pokud příslušné orgány využívají služeb externích konzultantů nebo auditorů k provedení svého plánu dohledu, některých částí plánu nebo konkrétního úkolu dohledu, měly by vždy zajistit, aby tyto externí strany:

- a) měly dostatečné znalosti a dovednosti k provádění konkrétních úkolů dohledu, do kterých je příslušné orgány zapojují;
- b) jasně chápaly regulační očekávání a rozsah práce, kterou mají vykonávat;
- c) měly přístup ke konkrétním pokynům, které jasně stanoví podmínky jejich zapojení, jakož i veškeré postupy, které musí v rámci spolupráce dodržovat;
- d) vedly dostatečné záznamy, v nichž podrobně popíší kroky, které podnikly při plnění požadovaných úkolů, a vysvětlí odůvodnění svých závěrů a zjištění;
- e) prováděly požadované úkoly na vysoce kvalitní úrovni. Součástí toho může být, že příslušné orgány přezkoumají další práci provedenou externí stranou nebo se budou podílet na některých činnostech, které externí strana provede jménem příslušného orgánu;
- f) oznámily případné střety zájmů, a pokud se ukáže, že střety zájmů existují, měly by příslušné orgány zajistit jejich odpovídající řízení a řešení. Pokud není možné střety zájmů vyřešit, měly by příslušné orgány odmítnout nebo ukončit spolupráci s konkrétní externí stranou.

109. Pokud příslušné orgány v rámci svého procesu dohledu soustavně využívají odborníky, měly by to zohlednit v plánu dohledu a příručce pro dohled.

110. Příslušné orgány by měly zajistit, aby si udržovaly dostatečné interní odborné znalosti, aby mohly přezkoumat a v případě potřeby dostatečně zpochybnit práci, kterou jejich jménem vykonávají externí strany.

111. V situacích, kdy hodnocené subjekty zaměstnávají externí auditory nebo konzultanty, aby provedli posouzení dodržování jejich povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, a to buď z vlastní iniciativy, nebo na žádost příslušných orgánů, by příslušné orgány měly zajistit, aby:

- a) byly informovány o rozsahu přezkumu prováděného externími stranami;
- b) byly informovány o dovednostech, znalostech a zkušenostech odborníků zaměstnaných externími stranami, kteří budou provádět posouzení, a
- c) byly pravidelně informovány o výsledcích a zjištěních práce odborníků, včetně případů, kdy odborníci dlouhodobě uvádějí, že nedostatky nebo zjištění neexistují.

112. Příslušné orgány by měly brát v úvahu práci externích stran a měly by ji v případě potřeby zohlednit v rámci následných opatření v oblasti dohledu nebo v rámci průběžného dohledu. Příslušné orgány by měly analyzovat důvody všech zjištěných rozporů mezi prací odborníků

z externích stran a vlastními zjištěními z dohledových inspekci nebo přezkumů a tuto analýzu zohlednit ve svém posouzení rizik hodnoceného subjektu. Pokud mají příslušné orgány pochybnosti o celkové kvalitě práce odborníků z externích stran, jak je popsáno v odstavcích 108 a 111, měly by příslušné orgány zvážit zařazení přezkumu této práce jako součást svých budoucích inspekci nebo přezkumů hodnoceného subjektu.

113. Příslušné orgány by měly zajistit, aby existovaly možnosti výměny, které zajistí, že odborníci z externích stran budou moci v případě potřeby nahlásit jakékoli nesrovnalosti, nedostatky nebo porušení v rámci hodnoceného subjektu přímo příslušným orgánům, a to bez ohledu na to, zda jejich služby využívají příslušné orgány, nebo hodnocené subjekty.

4.4.8 Následná opatření v oblasti dohledu

114. Příslušné orgány by měly mít jistotu, že všechna porušení nebo nedostatky v rámci systémů a kontrol hodnocených subjektů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu jsou hodnocenými subjekty náležitě řešeny a účinně napraveny. Příslušné orgány by měly podniknout všechny nezbytné kroky k zajištění toho, aby se chování nebo činnosti hodnocených subjektů změnilo nebo byly ukončeny.

115. Při rozhodování o nejúčinnějších následných opatřeních v oblasti dohledu by příslušné orgány měly zvolit takové nástroje nebo opatření v oblasti dohledu, které jsou přiměřené významnosti zjištěných nedostatků a závažnosti porušení a zohledňují míru rizika, kterému je hodnocený subjekt vystaven. To znamená, že závažná porušení a významné nedostatky²¹ zjištěné u hodnoceného subjektu, který je vystaven významnému nebo velmi významnému riziku praní peněz a financování terorismu, budou vyžadovat intenzivnější následná opatření a více zdrojů dohledu než méně závažná porušení nebo nevýznamné nedostatky u hodnocených subjektů s méně významným rizikem. V nejzávažnějších případech mohou příslušné orgány například provést následnou kontrolní inspekci, aby se ujistily, že všechny nedostatky jsou účinně zmírněny, a případně zvážit uložení sankce, zatímco v méně závažných případech může stačit získat potvrzení od hodnoceného subjektu, že problémy byly řešeny v souladu s jím navrženým plánem nápravných opatření.

116. Při určování nejúčinnějších následných opatření v oblasti dohledu v souladu s odstavci 114 a 115 výše by příslušné orgány měly zvážit přinejmenším následující skutečnosti:

- a) zda po provedení plánu nápravných opatření, který příslušnému orgánu navrhl hodnocený subjekt, budou všechna porušení a nedostatky účinně odstraněny a napraveny. Příslušné orgány by měly být spokojeny s časovým plánem navrženým hodnoceným subjektem stanovujícím, kdy budou nápravná opatření dokončena, a měly by vznést připomínky vůči hodnocenému subjektu, pokud je časový plán nerealistický nebo pokud navrhovaná opatření nejsou dostatečně důrazná k nápravě konkrétních nedostatků;
- b) zda použít jeden nebo kombinaci nástrojů dohledu, opatření v oblasti dohledu nebo sankcí, aby zajistily, že porušení a nedostatky v rámci hodnoceného subjektu budou řešeny a

²¹ Podrobnější informace o tom, jak určit závažnost nedostatků, naleznete v regulačních technických normách vypracovaných orgánem EBA podle článku 9a nařízení o EBA.

napraveny co nejúčinněji a včas;

- c) naléhavost nápravy, neboť některá porušení nebo nedostatky mohou vyžadovat naléhavější opatření ze strany hodnocených subjektů, což znamená, že příslušné orgány by měly zajistit, aby hodnocený subjekt přidělil nápravě těchto nedostatků dostatečnou prioritu;
- d) dobu potřebnou k nápravě konkrétních porušení nebo nedostatků, a v případě, že náprava může trvat dlouho, by měl hodnocený subjekt zavést odpovídající dočasná opatření ke zmírnění rizika;
- e) pravděpodobnost opakovaného nebo systémového porušení nebo nedostatku, kterou lze posoudit na základě předchozích selhání v rámci hodnoceného subjektu a délky doby, po kterou hodnocený subjekt nezavedl účinné systémy a kontroly. Následná opatření příslušného orgánu by se neměla zaměřit pouze na nápravu jednoho konkrétního problému, ale na zajištění toho, aby hodnocený subjekt přestal systémově selhávat;
- f) potenciální dopad porušení nebo nedostatku na širší rámec vnitřních kontrol v rámci hodnocených subjektů, což může vyžadovat zapojení orgánů obezřetnostního dohledu v souladu s obecnými pokyny orgánu EBA pro spolupráci²² a případná následná opatření rovněž z obezřetnostního hlediska;
- g) schopnost a ochotu hodnoceného subjektu napravit nedostatky zjištěné příslušnými orgány, včetně rozsahu, v jakém jsou do procesu nápravy zapojeni držitelé klíčových funkcí a vedoucí pracovníci v rámci hodnoceného subjektu.

117. Pokud mají příslušné orgány podezření, že selhání při zavádění účinných systémů a kontrol může být úmyslné, měly by zvážit důraznější následná opatření, která by zajistila okamžité ukončení takového jednání ze strany hodnoceného subjektu. Za těchto okolností by příslušné orgány měly spolupracovat a vyměňovat si informace o selháních hodnoceného subjektu s orgány obezřetnostního dohledu.

118. Příslušné orgány by měly formalizovat svůj postup pro následná opatření v oblasti dohledu a stanovit jej ve své příručce pro dohled, přičemž by měly ponechat dostatečnou flexibilitu pro úsudek v oblasti dohledu. Příslušné orgány by měly stanovit časový plán a popis konkrétních následných činností a opatření v oblasti dohledu, které má hodnocený subjekt provést k odstranění každého porušení nebo nedostatku.

119. Pokud příslušné orgány zjistily, že hodnocené subjekty neprovedly účinně své skupinové strategie a postupy ve všech částech skupiny v souladu s čl. 45 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849 a že jejich systémy a kontroly nejsou dostatečně spolehlivé, aby zmírnily riziko, kterému je skupina vystavena v různých jurisdikcích, měl by příslušný orgán přijmout nezbytná opatření, aby zajistil, že:

- a) hodnocené subjekty zavedly plán nápravy na úrovni skupiny, který stanoví, jakým

²² [Obecné pokyny orgánu EBA pro spolupráci a výměnu informací mezi orgány obezřetnostního dohledu, orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a finančními zpravodajskými jednotkami podle čl. 117 odst. 6 směrnice 2013/36/EU, prosinec 2021.](#)

způsobem budou zjištěné nedostatky v různých jurisdikcích napravit;

- b) bude neprodleně spolupracovat s ostatními příslušnými orgány zapojenými do dohledu nad subjekty skupiny, a to buď prostřednictvím kolegií pro oblast boje proti praní peněz a financování terorismu, nebo prostřednictvím jiných mechanismů spolupráce, aby zajistily, že jsou o těchto slabých místech informovány, a
- c) bude spolupracovat s ostatními příslušnými orgány a případně s orgány obezřetnostního dohledu, aby podle potřeby rozhodly o nejvhodnějších následných opatřeních, a to buď na úrovni skupiny, nebo jednotlivých subjektů. Taková následná opatření mohou zahrnovat mimo jiné nástroje dohledu, společnou inspekci na místě nebo společný přístup různých příslušných orgánů.

120. Ačkoli je proces následných opatření v oblasti dohledu oddělen od procesu ukládání sankcí, oba procesy se vzájemně nevylučují a měly by se doplňovat. Bez ohledu na sankce, které mají být hodnocenému subjektu uloženy, by proto příslušné orgány měly pečlivě sledovat, zda jsou porušení a nedostatky dostatečně napraveny.

121. Bez ohledu na ustanovení těchto obecných pokynů by příslušné orgány měly veškeré závažné nedostatky hlásit Evropskému orgánu pro bankovníctví v souladu s návrhem regulačních technických norem podle článku 9a nařízení (EU) č. 1093/2010.

4.4.9 Zpětná vazba pro sektor

a. Zpětná vazba o posouzení rizik

122. Příslušné orgány by měly hodnoceným subjektům poskytnout zpětnou vazbu o výsledcích svého posouzení rizik daného sektoru. Příslušné orgány by měly sdělit alespoň:

- a) klíčová rizika, která identifikovaly v každém sektoru a subsektoru;
- b) své posouzení těchto rizik a
- c) veškeré další informace, které mohou zlepšit porozumění rizikům ze strany hodnocených subjektů a zlepšit jejich posouzení rizik v rámci celého podniku a individuální posouzení rizik.

123. Pokud se příslušné orgány rozhodnou poskytnout hodnoceným subjektům upravenou verzi svého posouzení rizik daného sektoru nebo subsektoru, měly by zajistit, aby obsahovala dostatečné a smysluplné informace, které hodnoceným subjektům umožní využít tyto informace při vypracovávání vlastních posouzení rizik.

b. Pokyny pro sektor

124. Příslušné orgány by měly vydat nezbytné pokyny pro hodnocené subjekty, v nichž vysvětlí, jak očekávají, že hodnocené subjekty budou v praxi uplatňovat přístup založený na posouzení rizik, a co se od nich očekává, že udělají, aby splnily své povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Příslušné orgány by měly jako základ pro své pokyny použít příslušné

obecné pokyny zveřejněné evropskými orgány dohledu a doplnit je o specifické rysy na vnitrostátní úrovni.

125. Příslušné orgány by rovněž měly posoudit potřebu dalších pokynů v daném sektoru. Příslušné orgány by měly posoudit úroveň poznatků a odborných znalostí v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu ve svém sektoru na základě opakujících se problémů, nově vznikajících rizik nebo jiných obav vyplývajících z analýzy informací shromážděných pro účely posouzení rizik, zjištění z inspekcí, včetně tematických přezkumů, a z dalších kontaktů s daným sektorem, včetně kontaktů s obchodními sdruženími. Mezi ukazatele, které mohou naznačovat, že jsou třeba další pokyny, patří mimo jiné:

- a) opakované neplnění určitých povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu hodnocenými subjekty;
- b) nedávné změny legislativního rámce na národní úrovni nebo na úrovni EU, které mohou mít dopad na schopnost hodnocených subjektů plnit své povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu;
- c) důkazy o snižování rizik v některých sektorech nebo u hodnocených subjektů nebo důkazy o tom, že se hodnocené subjekty rizikům spíše vyhýbají, než aby je účinně řídily;
- d) opakované dotazy adresované příslušným orgánům nebo žádosti o pokyny k určitému aspektu rámce boje proti praní peněz a financování terorismu;
- e) vznik nových rizik a typologií v oblasti praní peněz a financování terorismu.

126. Příslušné orgány by měly posoudit, zda je zapotřebí pokynů pro sektor jako celek nebo konkrétně pro určitý subsektor nebo konkrétní téma. Příslušné orgány by měly zajistit, aby jimi poskytované pokyny byly jasné a jednoznačné, jakož i:

- a) aby usnadňovaly a podporovaly uplatňování účinného přístupu založeného na posouzení rizik hodnocenými subjekty;
- b) aby přímo ani nepřímo nepodporovaly nebo neschvalovaly nerozlišující snižování rizik u celých kategorií zákazníků v souladu s obecnými pokyny orgánu EBA k rizikovým faktorům v oblasti praní peněz a financování terorismu, zejména s obecnými pokyny 4.9., 4.10. a 4.11.²³

²³ Obecné pokyny orgánu EBA k hloubkové kontrole klienta a faktorům, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít v úvahu při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi („obecné pokyny k rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu“) podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849, [EBA/GL/2021/02](#).

127. Příslušné orgány by měly při vypracovávání pokynů v oblasti dohledu zvážit zapojení hodnocených subjektů a dalších relevantních zúčastněných stran a měly by určit nejefektivnější způsob tohoto oslovení. Zapojení může mimo jiné zahrnovat proces veřejných konzultací, zapojení obchodních sdružení, finančních zpravodajských jednotek, donucovacích orgánů, ostatních příslušných orgánů nebo vládních agentur nebo účast na poradních fórech. Příslušné orgány by měly zajistit, aby byla oslovena dostatečná část zúčastněných stran, na které budou mít pokyny dopad, a aby byl zúčastněným stranám poskytnut dostatečný čas, aby mohly sdělit své názory.

128. Příslušné orgány by měly pravidelně vyhodnocovat přiměřenost svých stávajících pokynů poskytovaných pro daný sektor. Takové posouzení by mělo být prováděno pravidelně nebo ad hoc a může být vyvoláno určitými událostmi, včetně změn ve vnitrostátních nebo evropských právních předpisech, změn vnitrostátního nebo nadnárodního posuzování rizik nebo na základě zpětné vazby od sektoru. Pokud příslušné orgány určí, že stávající pokyny již nejsou aktuální nebo relevantní, měly by sektoru bez zbytečného odkladu sdělit nezbytné změny.

c. Komunikace se sektorem

129. Příslušné orgány by měly zavést a uplatňovat komunikační strategii, aby zajistily, že jejich komunikace s hodnocenými subjekty zůstane zaměřena na zlepšení dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v daném sektoru nebo určitých subsektorech, a aby se zajistilo co nejefektivnější využití zdrojů příslušných orgánů. V rámci své komunikační strategie by příslušné orgány měly stanovit, jakým způsobem budou komunikovat s různými zúčastněnými stranami, a to i při sdělování výsledků svého posouzení rizik a příslušných pokynů sektoru.

130. Příslušné orgány by měly určit nejvhodnější a nejúčinnější komunikační nástroje, které mají k dispozici a které jim umožní jasně a konstruktivně sdělit příslušným zúčastněným stranám svá regulační očekávání. Mezi tyto nástroje mimo jiné patří:

- a) souběžná komunikace se všemi hodnocenými subjekty, jejíž součástí může být zveřejnění na internetových stránkách příslušného orgánu nebo prostřednictvím jiných online kanálů;
- b) komunikace s omezenou skupinou zúčastněných stran, jejíž součástí může být účast příslušného orgánu na různých konferencích nebo vzdělávacích akcích nebo oslovení obchodních a profesních sdružení;
- c) komunikace prostřednictvím dopisů nebo oběžníků, které mohou být určeny celému sektoru nebo příslušným skupinám zúčastněných stran, nebo
- d) přímá komunikace s hodnocenými subjekty na dvoustranném nebo mnohostranném základě, včetně veřejných konzultací. Pokud příslušný orgán komunikuje dvoustranně, měl by zvážit, jaký je význam této komunikace pro širší skupinu zúčastněných stran, což může naznačovat, že vhodnějším komunikačním nástrojem může být jiný nástroj.

131. Při rozhodování o nejvhodnějších nástrojích komunikace by příslušné orgány měly zvážit alespoň následující prvky:

- a) cílovou skupinu sdělení, čímž může být určeno rozčlenění komunikace;
- b) význam konkrétního tématu pro určitou skupinu zúčastněných stran, sektor nebo trh jako celek;
- c) načasování a naléhavost komunikace, přičemž je třeba zajistit, aby požadované informace byly hodnoceným subjektům zpřístupněny včas, a
- d) druh sdělovaných informací.

4.4.10 Odborná příprava pracovníků příslušného orgánu

132. Příslušné orgány by měly zajistit, aby pracovníci, kteří nesou přímou nebo nepřímou odpovědnost za oblast boje proti praní peněz a financování terorismu, byli patřičně seznámeni s platným právním a regulačním rámcem pro boj proti praní peněz a financování terorismu a aby tomuto rámci rozuměli a byli vhodným způsobem kvalifikováni a proškoleni tak, aby dokázali využívat zdravý úsudek v oblasti dohledu.

133. Příslušné orgány by měly vypracovat program odborné přípravy, který by měl být přizpůsoben potřebám konkrétních funkcí v rámci příslušného orgánu, jejich pracovní náplni, služebními léty a zkušenostem pracovníků. Tento program odborné přípravy by měl být aktualizován a pravidelně přezkoumáván. Příslušné orgány by měly monitorovat úroveň odborné přípravy, kterou absolvovali jednotliví pracovníci nebo případně celé týmy.

134. Příslušné orgány by měly zajistit, aby jejich pracovníci vykonávající dohled byli proškoleni v praktickém uplatňování modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu příslušného orgánu tak, aby pracovníci vykonávající dohled dokázali dohled založený na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu vykonávat účinně a důsledně. Příslušné orgány by měly zajistit, aby výsledky posouzení rizik praní peněz a financování terorismu v rámci celého sektoru i jednotlivých posouzení rizik byly sděleny všem relevantním pracovníkům příslušného orgánu, včetně pracovníků, kteří nejsou přímo zapojeni do dohledu založeného na riziku v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Příslušné orgány by měly mimo jiné zajistit, aby pracovníci vykonávající dohled:

- a) chápali potřebu flexibility v případech, kdy se názory hodnocených subjektů na rizika a kontroly liší od názorů příslušných orgánů na tato rizika, a brali v úvahu argumentaci předloženou hodnocenými subjekty;
- b) dokázali posoudit kvalitu posouzení rizik provedeného hodnocenými subjekty;
- c) dokázali posoudit vhodnost, přiměřenost a účinnost zásad a postupů hodnocených subjektů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a vhodnost, přiměřenost a účinnost širších mechanismů řídicího a kontrolního systému a vnitřních kontrol s ohledem na vlastní posouzení rizik prováděné hodnocenými subjekty;
- d) porozuměli různým produktům, službám a finančním nástrojům a rizikům, kterým jsou vystaveny;

- e) porozuměli rámci dohledu příslušných orgánů, včetně strategie a plánu dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, a
- f) porozuměli různým nástrojům dohledu používaným a postupům zavedeným příslušnými orgány a tomu, jak jsou relevantní pro úkoly, které pracovník vykonává, například používání různých nástrojů dohledu v praxi, a významu spolupráce s dalšími zúčastněnými stranami.

135. Odborná příprava by měla být přizpůsobena odpovědnosti příslušných pracovníků a vedoucích pracovníků v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a může zahrnovat interní a externí vzdělávací kurzy a konference, elektronické kurzy, oběžníky, diskuse o případových studiích, nábor, zpětnou vazbu na splněné úkoly a další formy „učení praxí“. Příslušné orgány mohou rovněž využívat sdílení znalostí mezi příslušnými orgány a s dalšími relevantními domácími a zahraničními orgány, jako jsou orgány obezřetnostního dohledu, finanční zpravodajské jednotky, příslušné orgány EU a orgány dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v jiných zemích.

136. Příslušné orgány by měly zajistit, aby byla odborná příprava poskytována včas, zejména novým pracovníkům a v případě významných změn v rámci dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Příslušné orgány by měly zajistit, aby byly odborné znalosti jejich pracovníků v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu aktuální a relevantní a aby mezi ně patřilo povědomí o nově vznikajících rizicích.

4.5 Krok 4 – Monitorování a aktualizace modelu dohledu založeného na posouzení rizik

4.5.1 Přezkum posouzení rizik a strategie a plánů v oblasti dohledu (kroky 1, 2 a 3)

137. Dohled založený na posouzení rizik není jednorázová aktivita, nýbrž průběžný a cyklický proces. Příslušné orgány by proto měly provádět pravidelné nebo ad hoc přezkumy informací, na nichž je založeno jejich posouzení rizik, a tyto informace podle potřeby aktualizovat.

138. V rámci cyklického procesu by příslušné orgány měly pravidelně přezkoumávat a aktualizovat svá posouzení rizik daného sektoru a individuální posouzení rizik hodnocených subjektů prostřednictvím pravidelných přezkumů nebo ad hoc.

139. Strategie a plány dohledu by měly být rovněž podle potřeby aktualizovány, ať už zavedením pravidelných přezkumů, nebo jako reakce na vnější události. Strategie a plány dohledu by měly rovněž odrážet příslušné změny v posouzení rizik, zejména pokud byla zjištěna nově vznikající rizika. Příslušné orgány by měly výsledky těchto přezkumů a aktualizací zohlednit jako změny v dohledu založeném na posouzení rizik.

a. Pravidelné přezkumy

140. Příslušné orgány by měly provádět pravidelné přezkumy svého individuálního posouzení rizik i posouzení rizik daného sektoru tak, aby bylo aktuální a relevantní. V rámci toho je důležité, aby příslušné orgány ověřily, zda jsou základní předpoklady, na nichž je posouzení rizik založeno, stále aktuální, včetně předpokladů týkajících se různé míry rizik, která představují příslušné sektory a hodnocené subjekty, nebo porozumění účinnosti spojené s určitým nástrojem dohledu.

141. Harmonogram každého přezkumu by měl být v souladu se strategií dohledu a měl by být úměrný riziku praní peněz a financování terorismu spojovanému s dotyčným sektorem a hodnoceným subjektem. U sektorů a hodnocených subjektů, které jsou vystaveny významným nebo velmi významným rizikům praní peněz a financování terorismu nebo u sektorů a hodnocených subjektů, které čelí častým změnám ve své činnosti a působí v rychle se měnícím prostředí, by přezkumy měly probíhat častěji.

b. Ad hoc přezkumy

142. Ad hoc přezkumy rizikových faktorů, posouzení rizik a podle potřeby i strategií a plánů dohledu by měly probíhat po významných změnách ovlivňujících rizikový profil hodnoceného subjektu, kterými jsou například:

- a) nově vznikající rizika praní peněz a financování terorismu;
- b) zjištění získaná při dohledu prováděném na dálku a přímo na místě a případná následná korekční nebo nápravná opatření přijatá dotyčným hodnoceným subjektem;
- c) změny vlastníků kvalifikovaných účastí, členů představenstva nebo osob zastávajících klíčové funkce, fungování nebo organizace hodnoceného subjektu či zjištění nových informací vztahujících se k výše uvedenému;
- d) změny nadnárodního posuzování rizik prováděného Evropskou komisí zveřejněného v souladu s čl. 6 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849, vnitrostátního posouzení rizik nebo posouzení rizik v oblasti dohledu vypracovaného v souladu s těmito obecnými pokyny;
- e) nové typy podniků vstupujících do sektoru nebo subsektoru;
- f) náhlé změny v rámci sektoru nebo subsektoru, včetně změn zákaznické základny, nabízených služeb a produktů, distribučních kanálů nebo vystavení určitým zeměpisným oblastem;
- g) nové informace, které naznačují, že se zvýšilo vystavení riziku praní peněz a financování terorismu, pokud jde o určitý hodnocený subjekt nebo sektor;
- h) jiné situace, kdy má příslušný orgán rozumný důvod se domnívat, že informace, ze kterých při posuzování rizik vycházel, již nadále nejsou relevantní nebo mají významné nedostatky.

143. Příslušné orgány by měly rovněž zvážit, zda změny ovlivňující jeden konkrétní hodnocený subjekt mohou ovlivnit jiné hodnocené subjekty, a měly by rovněž přezkoumat posouzení rizik hodnocených subjektů, které jsou významně ovlivněny touto změnou.
144. Pokud se v důsledku upraveného posouzení rizik změnila kategorie rizik nebo hodnocení, měly by příslušné orgány zajistit, aby byly odpovídajícím způsobem aktualizovány jejich interní systémy a příručka pro dohled.

4.5.2 Přezkum modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu

145. Příslušné orgány by se měly ujistit, že jsou jejich interní postupy a procesy, včetně metodiky používané při posuzování rizik praní peněz a financování terorismu, aktuální, a že jsou uplatňovány důsledně a účinně. Příslušné orgány by měly přezkoumat a aktualizovat metodiky ihned, jakmile je to nutné.
146. Jestliže příslušné orgány při přezkumu zjistí problémy s modelem dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, měly by učinit opatření s cílem tyto problémy vyřešit. Příslušné orgány by se však měly zdržet opakovaných změn svého modelu dohledu založeného na posouzení rizik v krátkých časových intervalech, aby se usnadnilo porovnávání v průběhu času.
147. Pokud příslušné orgány používají k posouzení rizik automatizované systémy udělující hodnocení, měly by přezkoumat případy, kdy bylo automaticky přidělené hodnocení změněno na základě odborného úsudku, který naznačuje, že přidělené hodnocení přesně neodráželo rizikový profil hodnoceného subjektu. V takových případech by příslušné orgány měly přezkoumat, zda rozsah a četnost takových změn nesevředly o chybě v metodice posouzení rizik. Pokud je zjištěna chyba, měly by příslušné orgány přijmout nezbytná opatření k její nápravě.

a. Pravidelné přezkumy

148. Příslušné orgány by měly pravidelně přezkoumávat, zda jejich model dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu přináší zamýšlený výsledek a zejména, zda jsou zdroje dohledu nadále úměrné zjištěným rizikům praní peněz a financování terorismu. Příslušné orgány by měly při přezkumu a posouzení přiměřenosti a účinnosti svého modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu použít různé nástroje, které mají k dispozici. Mezi tyto nástroje mimo jiné patří:
- a) odborné znalosti;
 - b) dotazníky pro sebehodnocení;
 - c) testování vzorků opatření a činností v oblasti dohledu;
 - d) nové informace, jako jsou zprávy a zpětná vazba od jiných příslušných orgánů nebo relevantních orgánů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu,

- e) zpětná vazba od finančních zpravodajských jednotek, donucovacích orgánů a dalších vnitrostátních orgánů, nebo
- f) publikace od relevantních evropských nebo mezinárodních organizací.

149. Příslušné orgány by měly rovněž usilovat o to, aby se seznámily s mezinárodními osvědčenými postupy, a zvážit účast na relevantních mezinárodních a evropských fórech, je-li to možné.

150. Při posuzování účinnosti jejich modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu příslušným orgánům rovněž může pomoci měření dopadu dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu na úroveň dodržování předpisů a účinnosti kontrol uplatňovaných hodnocenými subjekty v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

b. Ad hoc přezkumy

151. Kromě pravidelných přezkumů prováděných ve stanovených intervalech by příslušné orgány měly provádět přezkum, aktualizaci či změnu svého modelu dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, jestliže je přiměřenost či účinnost modelu zpochybněna událostmi, jako je:

- a) externí vyhodnocení modelu provedené například Finančním akčním výborem (FATF), výborem MoneyVal nebo v rámci externích auditů;
- b) interní vyhodnocení modelu, včetně vnitřní analýzy nedostatků, zpráv vnitřního auditu, testování zajištění kvality a získaných zkušeností;
- c) významné změny právního či regulačního prostředí v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu;
- d) zveřejnění příslušných mezinárodních obecných pokynů a
- e) vznik nebo identifikace nových rizikových faktorů.

4.5.3 Organizační a procesní aspekty procesu přezkumu

152. Příslušné orgány by měly zavést objektivní proces přezkumu svého modelu dohledu založeného na posouzení rizik, který vychází z jasných a transparentních interních postupů. Tyto postupy by měly přinejmenším stanovit:

- a) kdy má být proveden přezkum nebo jaké události by jej mohly vyvolat;
- b) jaký je rozsah přezkumu nebo jak se rozsah určuje a
- c) kdo je v příslušném orgánu odpovědný za proces přezkumu. Příslušné orgány by měly zvážit, zda by tým nebo osoba v rámci příslušného orgánu, která byla odpovědná za vytvoření modelu dohledu založeného na posouzení rizik, měly být odpovědné i za přezkum modelu, nebo zda by za přezkum měla být odpovědná jiná osoba nebo tým, například tým příslušného orgánu pro zajištění vnitřní kvality, vnitřní audit nebo tým pro řízení rizik.

153. Kromě procesu interního přezkumu by měly příslušné orgány zvážit, zda je nutné zapojit pro získání objektivního vyhodnocení modelu dohledu založeného na posouzení rizik externího odborníka, nebo zda zajistí sladění s modely používanými jinými příslušnými orgány na vnitrostátní úrovni.

4.5.4 Vedení záznamů

154. Příslušné orgány by měly řádně zdokumentovat model dohledu založeného na posouzení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, jeho provádění a následné přezkumy tak, aby dotyčná instituce měla povědomí o vývoji v této oblasti (pro účely dohledu), a rovněž by měly doložit výsledky, rozhodnutí a důvody, o které se tato rozhodnutí opírala, tak, aby bylo možné zajistit, aby opatření přijatá příslušnými orgány ve vztahu k různým hodnoceným subjektům byla soudržná a konzistentní.

4.5.5 Odpovědnost

155. Vedoucí pracovníci příslušných orgánů by měli mít odpovídající znalost rizik praní peněz a financování terorismu v sektoru a subsektorech, ve kterých vykonávají dohled, a měli by být pravidelně informováni o opatřeních dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a jejich výsledcích. Důvodem je, aby mohli posoudit celkovou účinnost opatření prováděných hodnocenými subjekty za účelem snížení těchto rizik a aby mohli případně posoudit, zda je zapotřebí přezkoumat intenzitu a četnost dohledu a přidělení zdrojů dohledu.

156. Vedoucí pracovníci příslušných orgánů by měli zajistit, aby byly zavedeny odpovídající mechanismy řídicího a kontrolního systému pro schvalování strategie dohledu na úrovni vedoucích pracovníků a pro případné následné změny a pro monitorování pokroku při provádění strategie dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v rámci příslušného orgánu. Zejména by měli zajistit, aby měl příslušný orgán dostatečné zdroje k provádění strategie, včetně odborníků na boj proti praní peněz a financování terorismu, právních a politických zdrojů a zdrojů odborníků na rizika, a aby byly plně naplněny jeho cíle v oblasti dohledu stanovené ve strategii.

Příloha

Převod kategorií rizik

Scénář 1: Pokud příslušné orgány zařazují hodnocené subjekty a sektory do tří kategorií rizik, měly by použít přístup uvedený v tabulce 1, jsou-li požádány o převedení kategorií rizik do čtyř kategorií, jak navrhuje tyto obecné pokyny.

<i>Kategorie rizik příslušného orgánu</i>	<i>Kategorie rizik navrhané v těchto obecných pokynech</i>
<i>Nízké riziko</i> →	Méně významné riziko
<i>Střední riziko</i> →	Středně významné riziko
<i>Vysoké riziko</i> →	Velmi významné riziko

Scénář 2: Pokud příslušné orgány zařazují hodnocené subjekty a sektory do pěti kategorií rizik, měly by použít přístup uvedený v tabulce 2, jsou-li požádány o převedení kategorií rizik do čtyř kategorií, jak navrhuje tyto obecné pokyny.

<i>Kategorie rizik příslušného orgánu</i>	<i>Kategorie rizik navrhané v těchto obecných pokynech</i>
<i>Nízké riziko</i> →	Méně významné riziko
<i>Středně nízké riziko</i> →	Méně významné riziko
<i>Středně vysoké riziko</i> →	Středně významné riziko
<i>Vysoké riziko</i> →	Významné riziko
<i>Velmi vysoké riziko</i> →	Velmi významné riziko